NĂM THỨ TƯ SỐ 157 — MỖI SỐ 0$04 — THỨ BẢY 2 JUILLET 1932

Phụ Nữ Tân Văn

Báo ra hằng ngày

Chủ-nhơn: Mme NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Bảo-quản: 48 rue Vannier, Saigon
Dây thép nói số 566

A 318

Ở đời chẳng nên cầu cho mọi người đều yêu mình, cũng đừng nên lo rằng mọi người đều ghét mình: hễ ở làm sao cho những người lành họ yêu mình, còn những người ác họ ghét mình là được vậy.

GIẢI-QUYẾT VẤN-ĐỀ THẤT-NGHIỆP ? KHÔNG DƯỢC. DỠ VỚT ANH EM THẤT-NGHIỆP ? CÓ LẺ

Số báo ra ngày thứ tư 29 Juin, tôi có nói rõ tình-trạng khổ sở của anh em thất-nghiệp và tôi cũng có nói cái nạn thất-nghiệp xảy ra không bao giờ tiêu-diệt được cũng như bên Âu bên Mỹ vậy.

Bữa nay tôi muốn chỉ một cách dở ngặt cho anh em thất-nghiệp.

Muốn cho công-chúng hết nghi lầm hiểu lộn rằng số người thất-nghiệp ở Saigon không còn bao nhiêu, và tình cảnh của hạng người thất-nghiệp không còn khốn đốn nữa, tôi đã phải kể tường tận trong bài ra hôm 29 Juin.

Kể tình-trạng rồi, hôm nay tôi tìm phương-tiện giúp cho anh em thất nghiệp có việc làm dở ngặt trong một lúc.

Trong một số báo trước, tôi có bàn đến cái nạn phố mắt ở Saigon và có tỏ ý-kiến phải lập hội có chánh-phủ hùn vào dựng cất 1.500 căn phố cho lao-động các hạng ở Saigon ở.

Hôm nay tôi xin lấy cái đề bài hôm trước mà nói thêm, để bày tỏ với công-chúng một cái phương-tiện cứu vớt bọn thất-nghiệp.

Nếu muốn cho bọn thất-nghiệp chúng tôi có sở làm dăng dở đói dở lạnh, thời chánh-phủ và các nhà công-nghệ phải lưu tâm trù-tính mở công sở nọ, cuộc tạo tác kia, để cho anh em lao-động vào làm.

Bây giờ các vị hảo tâm, có lòng sốt sắng yêu đồng-bào, nên xin phép chánh-phủ lập *« hội cất phố rẻ »* có chánh-phủ giúp sức bằng phần nửa hoặc hai phần ba phần hùn, rồi khởi-sự cất 1.500 căn phố.

Có lẽ độc-giả muốn hỏi tôi chớ lúc nầy tiền bạc thiếu hụt, công-nho nhà-nước còn lỗ bạc triệu thay, tiền đâu mà cất tới 1.500 căn phố ?

Tôi xin dâng một cái kế hoạch sau nầy :

Hiện thời, kho trữ tiền hưu-trí của quan-lại Annam ở Nam-kỳ còn bạc nhiều lắm, mà số bạc ấy ít khi dùng hết, vì tháng nào các quan cũng đóng góp tiền hưu-trí.

Chánh-phủ có thể — nếu Chánh-phủ muốn — lấy ra một số bạc là *một triệu năm trăm ngàn đồng* (1.500.000$), dùng làm sở-phí cất 1.500 căn phố theo cách của tôi đã nói. Trong khi Chánh-phủ cất phố, thời cái *« hội cất phố rẻ »* sẽ thành lập và sẽ cổ-động cho nhơn dân hùn vào hội, mỗi phần hùn không nên định nhiều bạc quá, kho cho nhơn dân dự vào. Trong một năm, hội phải thâu phần hùn cho đủ số bao nhiêu tùy ý Chánh-phủ định trước với những người sáng lập hội ấy.

Chánh-phủ khởi sự cất phố thôi cho lao động thất nghiệp đến làm công. Cất 1.500 căn phố có mau lắm cũng đến 1 năm mới rồi, và cần dùng ít nữa cũng đến 1000 nhơn công. Nếu vậy thời lao động thất nghiệp sẽ được vào làm ở đó 1000 người, cái số người thất nghiệp sẽ giảm được 1000 người cũng khá.

Một ngàn người vào làm tại sở, còn vài ba ngàn người nữa cũng sẽ có chỗ làm. Nghĩa là, nếu Chánh-phủ cất phố, thế nào cũng cần dùng gạch, ngói, vôi, cát, sắt, đá vân vân.. Vậy thời mấy cái hãng lớn ở tại Saigon làm các vật liệu đó, sẽ cần dùng nhiều người thợ thầy để làm thêm cho đủ dùng tại sở cất phố rẻ. Lúc ấy chắc các hãng sẽ mộ thêm thợ thuyền vào làm. Như vậy có phải sự cất 1.500 căn phố có lợi về hai phương diện chăng? Một phía có lợi cho nhơn-dân và chánh-phủ (vì sau nầy chánh-phủ sẽ có lời) một phía cứu vớt được lao động thất-nghiệp.

Ở các nước Âu, Mỹ người lãnh trách nhiệm cai-trị dân chúng, thường ngày, thường buổi, không hề quên sáu tiếng « Donner du travail aux chômeurs » (Kiếm việc cho lao-động làm) không khác nào người ở chùa sớm, tối niệm lục tự Di-Đà (Nam-Mô-A-Di-Đà-Phật) vậy !

Ở đây, cái nạn thất-nghiệp đã có, thời nhà đương chức

(Coi tiếp bên trương sáu)

Các ông Tổng-thống Pháp quốc

Trong các ông Tổng-thống Pháp thuở nay chỉ có hai ông xuất thân nơi trường Cao-đẳng Bách-nghệ (Ecole Polytechnique) mà thôi, ấy là ông Sadi Carnot hồi trước với ông Albert Lebrun bây giờ. Cả hai ông, lúc thi ra trường đều giựt giải thủ-khoa cả.

Ông Albert Lebrun

Còn các ông Tổng-thống khác, đều làm thầy-kiện, chỉ có ông Félix Faure là thương-gia và ông Paul Doumer là giáo-sư mà thôi.

Lúc ông Albert Lebrun được bầu lên chức Tổng-thống để kế vị cho ông Paul Doumer bị ám sát, ông chưa đầy 61 tuổi, cũng như ông Loubet năm 1899, ông Millerand năm 1920 và ông Doumergue năm 1924 vậy.

Còn nhiều ông Tổng-thống còn trẻ tuổi lắm. Như ông Félix Faure chỉ có 54 tuổi, ông Poincaré 53, thế mà hai ông đã trèo lên tới cái ngôi nguyên-thủ của nước Pháp, đủ biết hai ông là người có tài cao đức lớn là bậc nào.

Ông Sadi Carnot cũng vậy. Mới 50 tuổi ông đã được vào điện Elysées, nhưng ông Tổng-thống trẻ tuổi nhứt lại là ông Casimir Périer, mới 47 tuổi !

Trước yến sáng của sự thiệt

ÔNG DIỆP-VĂN-KỲ THIỆT LÂU NGHE QUÁ !

Quả không ngoài chỗ sở-liệu của chúng tôi, sau khi tờ thông-trí chơn-chánh của bàn uỷ-viên sắp đặt Hội-chợ phụ-nữ đã ấn-hành trên mấy cột báo này một cách rõ-ràng không thể chối-cãi vào đâu được nữa, thì đối với cái việc lương-leo ấy hôm nay ông Diệp-văn-Kỳ đã trở nên lúng-túng một cách rất đáng thương!

Ông Diệp-văn-Kỳ há lại chẳng biết rằng đối với một vụ kiện không thể nào binh vực đặng (*une cause indéfendable*) thì dầu cho có những ông trạng-sư nào giỏi trổ trời đi nữa, cũng chẳng làm chi, chớ đừng nói cái thứ đồ...

Nếu ông « trạng-sư » Diệp-văn-Kỳ cố muốn binh vực cho cái việc làm lương-leo của ông, thì chúng tôi xin lấy chơn tình mà nói thật với ông rằng ấy là ông lầm lạc rất lớn, bởi vì chẳng những sự binh vực của ông nó sẽ luống công vô-ích, mà càng binh-vực bao nhiêu, lại càng khiến cho người ngoài thấy rõ cái tâm-thuật bất chánh, cái tánh nết xấu-xược của ông chừng nấy.

Sau khi thấy tờ thông-trí chơn-chánh của Bổn-báo đã ấn-hành, ông choá cả đôi con mắt đi, không còn ngó ngay được nữa, nên chỉ mới dặt chuyện bà-vơ và nép mình ở đàng sau cái tên kỳ Tân-Việt mà nói lầm-bậy rằng: « bà Nguyễn-đức-Nhuận đã kêu dây thép nói với ông Trị mà nói theo cách hát bộ rằng « ông nhớ cái đó, cái đó, v.v. »

Chúng tôi khen ông Diệp-văn-Kỳ giỏi tài bày đặt đó !

Nhưng có một đều, là sao trong khi bày đặt chuyện ấy, ông lại quên lững đi một đều nầy, là nếu như có kẻ hỏi vặn rằng « trong khi bà Nhuận nói chuyện trong dây thép nói với ông huyện Trị đó, ông Kỳ đã đứng ở chỗ nào mà nghe được rõ ràng như vậy », thì ông Diệp-văn-Kỳ mới trả lời làm sao há ?...

Kế đó ông Diệp-văn-Kỳ tỏ giọng khinh bạc mà gọi tặt cả mấy cái tên kỳ trong tờ thông-trí đăng ở Bổn-báo là *« những cái tên kỳ của những kẻ thờ-ơ xong rồi »* mà theo lời ông Kỳ thì Phụ-nữ Tân-văn chúng tôi đã *«lượm»* được !

Đối với mấy lời khinh bạc vô lý ấy, chúng tôi xin nhường cho cả ban ủy-viên tổ-chức Hội-chợ phân đoán, chớ chẳng muốn cãi mích lòn ông Kỳ làm chi.

Có một đều mà chúng tôi muốn cắt nghĩa mau ra đây

(Coi tiếp bên trương tư)

Trước ngọn đèn xanh...

Chao ôi ! Loạn quá rồi !

Quan cựu Toàn-quyền Albert Sarraut có nói : « Một cây viết, một tờ báo, còn cái nguyên-động-lực nào bằng ». Một ông khác nói : « Tờ báo là cái quyền thứ tư trong một nước. » Một ông khác nữa lại nói : « Cái nghề làm báo nó đưa con nhà viết báo không biết đi đến đâu là cùng. »

Sướng chưa ? Anh em thấy cái nghề làm báo viết báo là một cái nghề cao thượng, trang-nghiêm, tôn quí vinh diệu là thế nào ?

Chắc anh em cũng như tôi, đều thấy hết. Bởi thấy như thế nên mấy hôm nay tôi mới nhập tịch làng báo, và còn nhiều anh em muốn đi theo con đường ấy với tôi nữa.

Nhưng, than ôi ! ở ngoài vòng la không hiểu, ta ham, ta muốn, đến khi vào tận trong cái làng ấy rồi, tôi buồn lòng nản chí biết bao mà kể ! Tưởng là làm sao, chớ ai có dè các ông dân cũ, họ coi nhau như thù địch, họ xài nhau chẳng tiếc lời, họ loạn quá rồi anh em ôi ! Ông nầy chê ông kia là ngu, ông nọ gọi ông kia là dốt, ông đòi múa gậy vườn hoang, ông toan rót nước không chừa cặn, than ôi, còn những câu mầy tao mí tớ, thằng nọ con kia, chó heo trâu bò, đập đầu, bừa óc v.v... hơi nào mà kể ra cho hết !!

Loạn quá rồi ! Loạn quá rồi ! Anh em ôi ! Làng báo không còn trật tự, không còn kể lớn người nhỏ, không còn lễ-nghi, khuôn-phép, không còn gọi được là một cái làng báo, không còn là cái quyền thứ tư của nhà nước, không còn là cái nguyên động-lực của ông Albert Sarraut, mà trái lại nó là một cái xe đưa các ông làng báo đi luôn ra ngoài chợ Bến-thành...!!

Làng báo Nam-kỳ thật là vô phước, thật là hỗn-độn, thật là loạn quá đi rồi ! Tôi không thương gì làng báo, tôi chỉ buồn cho độc-giả quốc-dân, muốn lựa một vài tờ báo chơn chánh quốc-ngữ mà đọc, e vớ nhằm những tờ báo mỗi nết mỗi dạy kia mà khốn !

ĐÔNG-CHÂU

BẮT ĐẦU TỪ HÔM NAY, P. N. T. V. KHÔNG RA HẰNG NGÀY NỮA

Từ hôm « Phụ-nữ Tân-văn » xuất-bản hằng ngày đến nay, lụi-đụi mà đã vừa đúng một tháng.

Vì những cơ-hội như thế nào mà « Phụ-nữ Tân-văn » phải xuất-bản hằng ngày, thì mới trong vòng một tháng nay, nên chúng tôi chắc rằng độc-giả ai nấy cũng còn nhớ.

Song muốn cho câu chuyện có đầu đuôi dễ hiểu, chúng tôi cũng xin phép độc-giả mà nhắc sơ lại cái tình-thế nó đã bắt buộc cho « Phụ-nữ Tân-văn » chúng tôi phải vội-vả xuất-bản hằng ngày.

Sự thành-công của Hội-chợ phụ-nữ thiệt là một sự chẳng may

Cuộc Hội-chợ phụ-nữ mà « Phụ-nữ Tân-văn » chúng tôi tổ-chức ra đó, nó đã thành-công rực-rỡ dường nào, chúng tôi thiết-tưởng sự đó hôm nay vẫn còn in chặt trong ký-ức của mọi người, ai có đi xem cuộc làm nghĩa ấy cũng chưa có thể quên được. Với những người vì ở xa, hoặc vì duyên-cớ gì khác mà không được đi xem Hội-chợ ấy, chúng tôi xin nói tắt cho mau hiểu rằng thuở giờ ở Saigon đây thật chưa có cuộc mua vui làm nghĩa nào mà có cái vẻ đồ-sộ và tổ-chức được hoàn-toàn đến như cuộc Hội-chợ nầy ; thật chưa thấy cuộc mua vui làm nghĩa nào mà số người đi xem đông-đảo và số tiền thâu vào to lớn bằng cuộc Hội-chợ nầy.

Đến nỗi chúng tôi có thể nói rằng trong một trăm người đi coi Hội-chợ phụ-nữ, đến khi ra về, ít nữa cũng có được chín mươi chín người vẫn mang theo một mối hảo-cảm (*bonne impression*) đối với Hội-chợ. Và sau khi bốn đêm Hội-chợ vừa qua, chúng tôi chắc rằng trong công chúng Saigon nầy, dai-dề ai nấy cũng đều có ý chờ xem các báo hằng ngày họ tỏ-bày ra với Hội-chợ phụ-nữ một cái thái-độ... khác hẳn với cái thái-độ mà họ đã tỏ-bày ra trong mấy tuần lễ nay đó.

Than ôi ! Công-chúng lầm to ! Những người đi coi Hội-chợ lầm to ! mà P. N. T. V. chúng tôi thật cũng không dè đâu như thế ! Đừng nói P. N. T. V. chúng tôi lầm chi, mà ngay cho đến cả ban ủy-viên sắp đặt Hội-chợ, ngay cho đến các anh em chị em đã có giúm giúp kẻ việc nầy người việc kia ở trong Hội-chợ, cũng chẳng ai dè rằng sau những cái kết-quả hoàn-toàn mỹ-mãn như thế kia, mà những người tổ-chức nên Hội-chợ Phụ-nữ lại phải bị các báo công-kích hồn-đầu cộc-cằn như thế nọ ; chẳng ai dè rằng sự thành-công rực-rỡ của Hội-chợ phụ-nữ lại hóa ra một sự chẳng may cho Phụ-nữ Tân-văn và hai ông bà Nguyễn-đức-Nhuận !...

Cuộc bút chiến lỗ-mảng kia bởi đâu mà ra?

Như chúng tôi vừa mới nói ở trên, cuộc Hội-chợ Phụ-nữ cách tổ-chức hoàn-toàn châu-chỉ là thế, cái kết-quả tốt đẹp rực rỡ là thế, nói cho ngay thẳng ra, thật người ngoài không ai dè rằng đối với một cái công cuộc có lợi ích chung cho xã-hội lại làm được hẳn hòi như thế, mà trong báo-giới lại có những cái cơ-quan nở đi kết đăng vầy bè xúm châu nổi lên mà công-kích. Có chỗ khiến cho người ta phải quái lạ hơn nữa, là mấy tờ báo công-kích Hội-chợ Phụ-nữ hôm giờ đó lại chính là mấy tờ báo mà trước kia đã từng công-nhiên nhìn-nhận cái ý nghĩa của Hội-chợ phụ-nữ là hay, đã ngừa tay lấy tiền và nhận đăng những bài của chúng tôi mướn đăng để cổ-động cho Hội-chợ phụ-nữ.

Thấy vậy tự-nhiên có nhiều người phải hỏi : « Quái lạ chưa ! Cớ sao về việc nầy cái thái-độ của mấy tờ báo kia trước sau lại mâu-thuẫn như vậy ? »

(Coi tiếp trương nhì)

Nhớ xem bên trương 3 chương-trình ngày "Thể-thao" của Tổng-cuộc Thể-thao lập ra vào ngày 10 Juillet, để lấy tiền cứu giúp đồng-bào bị bão ở miền nam Trung-kỳ.

Một ngày Thể-thao

DO CÁC BÁO QUỐC-ÂM SAIGON TỔ CHỨC

Hỡi anh em chị em đồng-bào xa gần, nên nghĩ lại những cảnh nhà trôi cửa nát, người còn sống cơm không đủ ăn, áo không có mặc.

Đứng trước cái tình-cảnh đáng thương-tâm ấy, anh em chị em nên cổ-động rủ nhau đi xem cho đông : « MỘT NGÀY THỂ-THAO » để lấy tiền cứu giúp anh em bị nạn bão lụt ở miền Nam Trung-kỳ.

Nhớ xem chương-trình các cuộc vui đăng ở trương ba.

DON

HƯỚNG-ĐẠO-ĐOÀN

Tổng-cuộc thể-thao đả mở rộng phạm-vi, Saigon có những đoàn Thanh niên Hướng đạo.

Bổn-báo lấy làm hân hạnh tiếp được bài sau nầy của ông *Trần-văn-Khắc* Đốc-công tại sở Canh-nông Saigon, gởi đến bày tỏ chương trình và mục-đích của Hướng đạo-đoàn mà ông tính hiệp sức với Tổng-Cuộc Thể-Thao Annam mà lập ra tại Nam-kỳ.

Ông *Khắc* là người thanh-niên có chí, đã dày công lập ra ở Bắc-kỳ một đoàn Hướng đạo mà ông làm Trưởng-đoàn.

Ông muốn cho thanh niên Nam-kỳ được biết cái sự lợi-ích của Hướng-đạo đoàn, nên ông xin Chánh-phủ cho ông vô làm việc tại Saigon dặng cho tiện việc chiêu tập bạn thanh-niên vào đoàn Hướng-đạo. Nội một chút đó cũng đủ thấy tấm lòng nhiệt thành của ông *Khắc*.

Vậy Bổn-báo xin anh em thanh niên các hạng ở Nam-kỳ hãy hưởng ứng cho đông, để mau mau lập thành cái đoàn Hướng-đạo thứ nhứt ở đây.

P. N. T. V.

LỜI NÓI ĐẦU — Tôi là một người hướng đạo, đã rõ cái mục-đích của Hướng-đạo-đoàn, đã được hưởng nhiều sự ích lợi từ khi nhập Đoàn, nên ngày nay đem cống-hiến bà con anh em cái mục-đích tốt cao đó. Lời nói rồi đến việc làm, tôi chẳng ưa những lối thuyết nhảm, nên đã cùng với một số anh em thiếu-niên Nam Bắc bắt đầu làm việc về hướng-đạo rồi ; chúng tôi xin hết sức học tập để trung tuần tháng Juillet nầy đoàn thanh-niên hướng đạo thứ nhứt có thể ra đời trên đất Saigon được.

T. V. K.

Khắp trong thế-giới ngày nay từ châu Âu đến châu Mỹ, suốt châu Á đến sang châu Phi, có những trang thiếu-niên bận áo vàng quần cụt, cổ quàng khăn

Ông Trần-văn-Khắc

màu, đầu đội nón rộng, lấy nụ cười mà được lòng công chúng, lấy việc tiện mà phục được mọi người : đó là những thanh-niên hướng đạo. Những bạn trẻ đó của khắp năm châu bốn bể chẳng phân chủng tộc, chẳng phân giai cấp, cùng nhau kết giây liên lạc mà noi theo một mục-đích tối cao : Mục-đích của Hướng-đạo-đoàn.

Hiện nay khắp trên trái đất, có lẽ không còn nước nào là không có những đoàn thanh-niên hướng đạo. Cũng vì thế mà số Hướng-đạo-quân hoàn cầu ngày nay đã có tới ngót 3.000.000 người rồi.

Còn trên giải đất Việt-nam ? Cụ Tổ Hướng-đạo hình như cũng thương tới con cháu nước « Rồng-Tiên » nên hồi tháng chín năm 1930 ngọn gió hướng-đạo đã vượt qua Thái-bình-dương mà thổi tới đất Bắc-kỳ.

Dầu ở nước nào cũng vậy, cái phong trào hướng-đạo lan ra rất chóng, cho nên mới có ngót 2 năm trời mà các anh em hướng-đạo phía Bắc xứ Đông-dương nầy đã có ngót một ngàn người rồi, mà hiện nay còn nhiều tỉnh cũng đang lo tính sự thành lập nữa.

Xứ Nam-kỳ ta đã sẵn có khí-hậu tốt, lại là một nơi phong-phú thời sự lập ra những đoàn Hướng-đạo cũng chẳng khó gì.

Ông Hội-đồng Trần-văn-Khá, hồi còn du học bên Pháp, đã rõ được mục-đích những đoàn Hướng-đạo Pháp-quốc, ông đã rõ sự ích-lợi hiển-nhiên của nó, cũng muốn xứ

(Coi tiếp bên trương sáu)

Cuộc bình phẩm tuồng "Tơ vương đền thác"

Chúng tôi có hay tin rằng hôm 29 Juin mới rồi, hội Chấn-hưng nghệ diễn-kịch có nhóm lại để xét các bài bình phẩm tuồng « *Tơ vương đền thác* ». Nghe đâu có tám bài gởi đến, mà trong số ấy lại có 2 bài không chịu dự vào cuộc thi, bởi vậy hội mới gia hạn thêm tới 10 Juillet mới thôi thâu bài, và đến ngày 20 Juillet 1932 sẽ tuyên bố ai đoạt giải nhứt trong các báo quốc-văn cho đồng-bào biết.

Độc-giả nên chờ xem cuộc kết-quả nầy chắc là sẽ đúng-đắn và thú vị lắm.

Ông A. Sarraut đoạt giải thưởng Hàn lâm viện

Gần đây ông Albert Sarraut có viết một cuốn sách, nhan đề « *Grandeur et Servitude Coloniales...* » sách ấy có gởi bán bên Saigon ta, chắc có nhiều người đã đọc qua rồi.

Ngày 30 Juin mới rồi, có tin ở Paris gởi qua cho hay rằng cuốn sách ấy ông Albert Sarraut đem dự cuộc thi của Hàn-lâm-viện nước Pháp, đã trúng giải nhứt và được thưởng 10.000 quan.

Thật là vẻ vang cho tác-giả.

Bắt đầu từ hôm nay, P.N.T.V. không ra hằng ngày nữa

(Tiếp theo trương nhứt)

Nếu phải chỉ rỏ những duyên cớ ngoắc-ngoéo bất ngờ nó buộc cho mấy tờ báo kia phải đặt mình vào trong cái thái-độ mâu-thuẫn rỏ-ràng dặng công-kích Hội-chợ Phụ-nữ, thì không khỏi có chỗ quan ngại đến cái danh-dự chung của đoàn-thể báo-giới quốc-văn mà trong đó *Phụ-nữ Tân-văn* chúng tôi vẫn là một phần tử. Đặt cái danh-dự chung của báo-giới lên trên cái danh-dự riêng của « Phụ-nữ Tân-văn », nên chi từ trước đến giờ cũng như từ rày về sau, chúng tôi xin đồng-bào độc-giả hãy lượng xét cho, nếu chúng tôi nhứt-định làm-thinh đi mà không chịu bới-vạch ra trước mắt các ngài những cái duyên cớ ngoắc-ngoéo đã gây nên cuộc bút-chiến bất-ngờ nầy.

Ngoài ra, có hai cái duyên-cớ mà chúng tôi có thể nói *sự* ra đây, một là cái tâm-lý « hàng-thịt nguýt hàng cá », là cái tâm-lý thường có của những kẻ cùng nghề; hai là cái quan-niệm sai lầm của một ít bạn đồng-nghiệp chúng tôi về hai chữ « tranh-cạnh ». Bởi có cái tâm-lý « hàng-thịt nguýt hàng cá », nên chi lúc ban đầu, đối với cái việc làm của chúng tôi, mấy báo kia đã không thể nhìn xem với cặp con mắt bình-tỉnh; bởi hiểu lầm cái nghĩa tranh-cạnh, nên chi đến sau lại, sự thành-công rực-rỡ của chúng tôi mới khiến cho mấy báo kia ngủ không yên giấc. Độc-giả chớ tưởng rằng đây là chúng tôi muốn dựng-chứng ra để nói xấu cho kẻ khác ngỏ có nhơn đó mà gở tội cho mình. Không đâu; chúng tôi chẳng bao giờ có cái tâm-lý đê hèn như thế.

Song nếu độc-giả có ai lấy làm nghi-ngờ về mấy lời của chúng tôi vừa mới nói đó, thì chúng tôi xin các ngài hãy ghi nhớ lấy cho kỹ, rồi lát nữa các ngài sẽ tế-nhận từng đường đi nước bước của mấy tờ báo kia ở trong cuộc công-kích của họ, thì khi đó các ngài sẽ thấy rằng cái tâm-lý bất-chánh với lại cái quan niệm sai lầm mà chúng tôi đã chỉ ra ở trên kia nó trình bày ra một cách thật là rõ-rệt.

Những đường đi nước bước của mấy báo công kích Hội-chợ

Thật vậy, nay chúng ta thử hỏi cuộc công-kích nầy nó khởi điểm ra từ chỗ nào ở đâu? Thì ai cũng trả lời rằng bởi nơi chuyện « mề-đay kỷ-niệm » của Hội-chợ Phụ-nữ.

Vả sự kỷ-niệm bằng mề-đay là một sự rất thường. Ừ, thì nếu như ở đâu thuở trước, vào thuở người Annam mình còn chưa biết đến cái tiếng « mề-đay », thì chẳng nói làm chi; chớ như từ sau khi người Pháp đã để chơn đến xứ nầy, và cái tiếng « mề-đay » đã trở nên một tiếng rất thường dùng thì có biết bao nhiêu cơ-hội mà chúng ta được trông thấy người Pháp họ bày ra « mề-đay » để làm kỷ-niệm? Cái bản-tâm của ban ủy-viên tổ-chức Hội-chợ trong khi bày ra những « mề-đay » kỷ-niệm kia thiệt là nó thật thà, trong sạch, chẳng có tí gì đáng la và đáng nói hết thảy: thế mà sau khi Hội-chợ vừa xong, mấy tờ báo lập-tâm công-kích Hội-chợ liền rủ nhau bô-bô lên rằng « ấy là kim-khánh kim-bội của bà Nguyễn-đức-Nhuận chế ra » và hỏi « bà Nguyễn-đức-Nhuận là bà gì mà được tạo ra kim-khánh để ban thưởng? »

Độc-giả thử nghĩ như vậy có phải rõ ràng là họ cố ý muốn kiếm cho ra chuyện để mà gây-gổ không? Vả chăng cái việc bày ra cái mề-đay kỷ-niệm kia vốn là cái ý chung của ban ủy-viên tổ-chức Hội-chợ, chớ đâu phải là cái ý riêng của bà Nguyễn-đức-Nhuận hay của Phụ-nữ Tân-văn? Còn như bà Nhuận có nhận việc đem gắn những « mề-đay » ấy để tặng thưởng cho mấy người có chút công-lao với Hội-chợ, ấy chẳng qua cũng là nhơn-danh của hội *Dục-anh* mà làm, cũng là làm giùm cho hội *Dục-anh*, chớ đâu có phải là nhơn danh riêng của bà hòng bảo rằng ấy là những đồ của bà « tạo ra » để mà « ban thưởng »?

Thậm chí người ta lại còn đặt chuyện ra rằng những « mề-đay » kỷ-niệm kia là đã đặt nơi một tiệm kim-hoàn ở tận ngoài kinh-đô Huế, là làm bằng vàng thiệt và đã trả tới những một ngàn đồng. Người ta đã bịa đặt ra cái « đoản thiên tiểu-thuyết » trên đó, là cốt để cho công-chúng phải tin rằng ở trong việc làm mề-đay kỷ-niệm nầy vẫn có ẩn-núp cái bụng háo danh của những người tổ-chức Hội-chợ Phụ-nữ. Than ôi! láo xược quàng xiên đến thế là cùng cực!... Sự thiệt thì mấy chục cái mề-đay kỷ-niệm kia ban ủy-viên tổ-chức Hội-chợ đã đặt làm tại hiệu *Đỗ-như-Liên* ở Saigon đây — (bởi vì ông Đỗ cũng là người có chơn trong ban ủy-viên tổ-chức) và chỉ trả có năm chục đồng bạc (50$) tất cả mà thôi!

Chúng tôi không nói độc-giả cũng dư hiểu rằng một sự công-kích lạ đời như vậy thật là xấu-hổ quá chừng, nhưng xấu-hổ là xấu-hổ cho những người công-kích ấy mà, chớ còn những người bị công-kích như vậy, thì, trái lại, người ta chẳng giận mà lại phải tức cười, bởi vì thấy ở đời sao lại có cái bang người thường ngày cầm viết múa-men, mà rủ nhau đi làm được cái chuyện trẻ-con như vậy.

Mắc-cở về chuyện mề-đay, mấy báo hè nhau thay đổi chiến-tuyến

Nhưng có lẽ họ cũng biết tự mắc-cở thầm, nên chi sau khi bài đính-chánh về việc « mề-đay kỷ-niệm » của hội Dục-anh đã đăng lên rồi, thì mấy bạn đồng-nghiệp dễ thương của chúng tôi họ liền hè nhau mà thay đổi chiến tuyến.

Khi ấy bọn họ bèn thình-lình la ó lên không khác nào như người đang mê-mang mà la hoảng rằng « bao nhiêu tiền thâu được trong cuộc Hội-chợ Phụ-nữ hiện giờ đương nằm trong tủ sắt của ông Nguyễn-đức-Nhuận ».

Về mấy lời vu cáo điên khùng đó, ngay hôm Phụ-nữ Tân-văn mới bắt đầu xuất bản hằng ngày, chúng tôi đã đem những cái biên-lai gởi bạc tại nhà băng mà cho làm bản kẽm (clichés) và ấn-hành lên báo để chỉ tỏ ra cho công-chúng thấy rằng Hội-chợ Phụ-nữ thâu vô được bao nhiêu tiền bạc chúng tôi đã đem gởi liền cho nhà băng bấy nhiêu, bởi vì mấy cái biên-lai của nhà băng nhận tiền vẫn thấy đề *ngày 7 Mai và 9 Mai 1932*, nghĩa là sự gởi tiền cho nhà băng chúng tôi đã làm ngay ở mấy hôm kế liền cái ngày bế-mạc của Hội-chợ Phụ-nữ.

Thế là cái thủ-đoạn cáo gian của mấy báo kia lại bị thất-bại một lần thứ nhì nữa.

Có lẽ bởi bọn họ thò ra ngón nào cũng đều bị chúng tôi đỡ gạt và đánh trả lại được rào, có lẽ bởi bọn họ thấy cái thế của chúng tôi trơ như đá, vững như đồng, thì bọn họ mới phát-tiết lên, mà dùng đến những mưu sâu kế độc để hãm hại chúng tôi, vì chẳng khác như kẻ vật lộn mà đến lúc đã say-máu-ngà, thì hễ càng biết mình vật không lại địch-phương chừng nào, lại càng dở ra liều mạng chừng nấy...

Chúng tôi đã tự hứa với mình rằng phàm đối với nhứt thiết chuyện gì không có chứng cớ minh bạch, thì chúng tôi quyết chẳng bao giờ chịu đem ra mà vu cáo hay là ngờ vực cho ai cả. Bởi vậy chúng tôi xin nói trước rằng chúng tôi chẳng thèm ngờ vực cho những người bên phe địch của chúng tôi về một chuyện mà chúng tôi vẫn chưa kiếm được cho đủ bằng cớ. Song le, cái chuyện nầy nó làm chúng tôi không thể không suy nghĩ được, bởi vậy nên chúng tôi xin theo sự thiệt mà kể ra đây, rồi độc-giả ai muốn kết luận như thế nào thì tùy ý.

Số là giữa khi mấy báo công-kích Hội-chợ Phụ-nữ đương mắc-cở về việc mề-day kỷ-niệm mà họ đã kêu là « kim-khánh kim-bội » và đương thất-thế về việc cáo-gian rằng tiền-bạc Hội-chợ Phụ-nữ đương nằm trong tủ sắt của ông Nguyễn-đức-Nhuận mà sự thiệt thì nó đã nằm ở nhà băng từ hồi nào, thì lại vừa xảy ra việc hội Nam-kỳ cứu-tế nạn-dân đương tính ủy-phái ông Nguyễn-đức-Nhuận đi ra Phan-thiết Phan-rang dặng quan-sát cái trạng huống của đồng-bào bị nạn để cho biết qua coi những người vô phước ấy họ đương cần dùng những gì. Sự ủy-phái ấy thì hội Cứu-tế Nạn-dân mới tính như vậy, chớ ông Nguyễn-đức-Nhuận vẫn chưa đi, và ngay ở Saigon đây mà chúng tôi dám chắc rằng cũng chưa có mấy người biết cái tin ông Nguyễn-đức-Nhuận sắp đi ra Trung-kỳ, chớ đừng nói ở xa làm chi.

Thế mà lạ sao giữa lúc ông Nguyễn-đức-Nhuận chưa kịp chỉnh-tu hành-lý để sắp sửa thượng-trình, thì bỗng thấy hai bức giây thép ở đầu tận ngoài Phan-thiết và Phan-rí đánh vô một hai nói rằng nạn dân ở ngoài không bằng lòng hội Nam-kỳ Cứu-tế Nạn-dân phái ông Nguyễn-đức-Nhuận đi quan-sát. Trong hai bức giây thép nói đó có một bức ký tên bốn ông nhơn-dân đại-biểu ở Phan-thiết.

Độc-giả hãy chịu khó xem đi xem lại cho thật kỹ: ai có một chuyện ngay ở Saigon đây nhiều người vẫn chưa biết, mà ở ngoài Phan-thiết cả tỉnh đã hay!!... Ai có một đám người đương bị ách nước tai trời, dở sống dở chết, bỗng nghe có tin cứu-tế đã chẳng vui mừng, mà lại còn rủ nhau đánh giây thép để chọc giận người ta!...

Lạ thay! lạ thay! Chúng tôi xin các bạn độc-giả xem cho kỹ, nghĩ cho cùng, rồi đoán thử mấy bức dây thép kia là ngụy hay chơn, là dả hay thiệt; lại nếu quả như là dây thép dả, thì cái sự dả-mạo ấy các ngài có thể đoán giùm coi gốc rễ nó bởi đâu mà ra?...

Dầu sao chưa biết, nhưng sau khi mấy bức dây thép kia vừa đến Saigon, thì liền thấy mấy tờ báo về phe nghịch của chúng tôi nổi lên công kích ông Nguyễn-đức-Nhuận, và công kích một cách dữ dằn hơn mấy hồi trước.

Vì sự thế bắt buộc P. N. T. V. phải ra hằng ngày

Đối với cuộc công kích kia, ban đầu chúng tôi tự bảo trong bụng rằng:

« Ở đời những sự ganh hơi ghét tiếng cũng là sự thường. Bọn họ tuy có xấu bụng mà đua nhau bới lông tìm vết đi nữa, nhưng ta tự biết mình chẳng có vết gì thì thôi, họ nói mặc họ, hễ thấy ta làm thinh thì rồi họ cũng sẽ biết mắc-cở mà nín ». Nhưng kịp đến khi thình-lình mà lòi ra mấy bức dây thép quái lạ kia, chúng tôi mới biết rằng té ra ban đầu chúng tôi nghĩ vậy là sai, và hễ càng mắc-cở chừng nào bọn kia họ lại say-máu-ngà mà làm tới chừng nấy. Đối với những hạng độc-giả có con mắt tinh-đời, có cái trí phán-đoán, thì chúng tôi tin rằng những thứ dư-luận tầm-bậy không bao giờ mà dời đổi ý-kiến của họ được. Song ngặt vì ở trong công-chúng cũng vẫn còn một hạng người nhẹ dạ hay tin, hễ coi trong báo thấy nói gì là họ tưởng có thiệt như vậy cả, và hễ thấy người bị công-kích làm thinh không trả lời lại, thì họ kết-luận ngay rằng người ấy làm thinh tức là nhận mình có lỗi đó. Vậy nếu như chúng tôi cứ giữ cái thái-độ tiêu-cực như trước mà ngồi yên cho mấy báo kia họ công-kích hoài, thì mỗi ngày một ít, e không khỏi có lúc họ sẽ gây nên một cái không-khí nghi ngờ, đến lúc đó, cái danh-dự của ông bà Nguyễn-đức-Nhuận tức là của P.N.T.V. sẽ bị thiệt-thòi, thì cái đó cũng còn không hại mấy, nhưng có một điều chúng tôi rất lấy làm ái-ngại, là vì cuộc công-kích không ngay thật kia mà sẽ hại lây đến hội Dục-anh, là một công-cuộc mà nhờ Hội-chợ Phụ-nữ vừa rồi, chị em chúng tôi mới bắt đầu xây nền đắp móng.

Nghĩ đến đó, hình như có một cái sức lực vô hình gì nó thúc-giục cho chị em chúng tôi phải bỏ cái thái độ tiêu-cực đi mà dùng phương-pháp tích-cực dặng mà đánh đổ bao nhiêu những điều vu-hoặc mà mấy tờ báo kia đã thêu-dệt nên để làm trở ngại công việc của chị em chúng tôi ở trên con đường tiến-thủ.

Ấy đó, *Phụ-nữ Tân-văn* sở dĩ phải đột-nhiên mà xuất bản hằng ngày, đầu đuôi là vì vậy.

Công-việc của chúng tôi đã xong rồi

Từ hôm xuất-bản hằng ngày, nghĩa là trong vòng một tháng nay, Phụ-nữ Tân-văn đã đem bao nhiêu những sự lý gian tà của mấy tờ báo bên phe nghịch nổ bêngbe rơm-róp. Với những cái lẽ quàng xiên chúng tôi đã chọi lại bằng những cái lẽ chánh-đáng, với những lời chửi mắng, chúng tôi chỉ đáp lại bằng những cái giọng thanh bai; nói có độc-giả làm chứng, từ hôm 2 juin cho đến bữa nay là 2 juillet, trên mặt tờ báo nầy thật chẳng ai kiếm đâu cho ra lấy một câu nói vô-phu, một hằng chữ thô-tục. Thế mà té cái yến sáng chơn-lý của chúng tôi rọi đến đâu, là những cái mưu gian chước láo của bọn kia phải thụt mất đến đó, chẳng khác nào như bầy đom-đóm chỉ giỏi lập-loè trong lúc ban đêm, chớ hễ đến khi mặt trời đã mọc lên, thì nào ai còn thấy hình dạng của chúng nữa!..

Đây chúng tôi chỉ xin nhắc sơ lại rằng nhờ ra hằng ngày, mà chúng tôi đã khám-phá ra được sự dả mạo của bức dây thép ký tên bốn ông dân-biểu ở Phan-thiết; nhờ ra hằng ngày mà chúng tôi đã trình bày ra trước mắt công-chúng những cái bằng-cớ hiển-nhiên rằng bao nhiêu tiền thâu vô của Hội-chợ đều đã gởi liền cho nhà băng, ngay hôm ấy Hội-chợ mới bế-mạc. Sau lại, cho đến mấy việc bán bông giấy, bán vé vô cửa, là những chuyện nghi ngờ thất thố mà mấy tờ báo kia họ la hoảng lên sau khi chúng tôi đã đánh ngã hết bao nhiêu cái đồn rơm lũy đất của bọn họ, thì trên mặt tờ báo hằng ngày nầy, trước đây độc-giả cũng đã từng thấy chúng tôi cắt nghĩa minh bạch rạch rồi, như hai với hai là bốn.

Tóm lại, thì bao nhiêu những mối nghi-hoặc mà mấy tờ báo kia đã cố ý deo vải trong công-chúng về cuộc Hội-chợ, thì tờ Phụ-nữ hằng ngày nầy đã dập nát, xé tan, không còn sót lại một điều nào hết. Thiệt đến nay, lời cùng lý khuất, hết ngỏ chạy chun, phe địch của chúng tôi thậm-chí không còn được một mảy lý-sự gì làm chi, nên trong lúc gần đây, hễ nói động đến chúng tôi là họ buông luôn những lời chửi mắng. Hằng ngày dở mấy báo kia ra thì nó bay sặc những mùi tanh, chẳng khác nào khi chúng ta đi vào một hàng tôm hàng cá.

Thôi, tưởng cái gì kia, chớ đến như cái ngón chửi lộn, thì chúng tôi chẳng mắc cở gì hết mà thú thiệt trước mặt độc giả đồng bào rằng Phụ-nữ Tân-văn chúng tôi phải thua mấy báo kia về cái ngón ấy.

Nhưng họ là người, chúng tôi đây cũng là người, chúng tôi dầu có phải là thần thánh gì mà hễ họ tát vào cái má bên tay mặt thì chúng tôi làm thinh mà đưa luôn cái má bên tay trái. Không không, trăm lần không! ngàn lần không! họ đã rủ nhau làm việc trái lương tâm mà vày đạp cái danh-dự của chúng tôi, thì chúng tôi xin nói lớn lên rằng chúng tôi nhứt định phải đối phó.

Song một là vì trọng độc-giả, hai là gì trọng cái ngòi bút của chúng tôi, nên tuy họ chửi mắng trên báo mặc dầu, chúng tôi quyết không thèm dùng giấy trắng mực đen mà tranh giành công-lý với họ nữa. Chúng tôi xin nói mau rằng đối với cái thái-độ bất-chánh của họ, chúng tôi sẽ nhờ một cái công-lý khác xét giùm, là cái công-lý của tòa án Trừng trị.

Vậy sau khi đã cắt nghĩa rõ về mọi việc hành-động của chúng tôi, hôm nay xin cho độc-giả hay rằng bắt đầu từ đây cuộc cải-lẽ nầy sẽ di-dịch từ trên một báo chương mà ra trước tòa án. Tờ Phụ-nữ hằng ngày vì vậy mà cũng xin dẹp đi, còn chúng tôi thì sẽ đem hết tinh lực khuynh-chú vào tập Phụ-nữ hằng tuần ngỏ làm cho tập báo ấy ngày một đầy-đặn nở-nang thêm mãi.

P. N. T. V.

ĐÔNG-DƯƠNG THỜI-SỰ

SAIGON

Cũng «Tơ vương đến thác»

Đêm thứ bảy 2 Juillet nầy hội Chấn-hưng nghề Diễn-kịch sẽ đem tuồng « *Tơ-vương đến thác* » mà diễn tại nhà hát Tây một lần nữa.

Lần nầy nghe nói sẽ bỏ bớt những chỗ làm bực lòng khán-giả, các vai không bổ ích, và chia ra làm 5 màn chớ không phải 4 như lần trước. Đã vậy hội lại còn nhờ một nhà danh họa là M. Bassouls chưng giùm nhiều cảnh, như: Long-hải, phòng hút và nhà nghèo trong vườn đều in như cảnh thiệt.

GÒ-VẤP

Đổ máu vì một con mèo!

Vì tranh giành một con mèo mà hai tên Kết và Sao, cu-li giúp việc cho hãng xe điển ở Gò-vấp phải ẩu đả với nhau cho đến đổ máu.

Tên Kết đánh tên Sao bị thương tích rất nặng, phải chở vào nhà thương, còn Kết thì bắt giải đến làng.

GÒ-CÔNG

Được phép nghỉ 6 tháng

Ông Huỳnh-đình-Nghi, Cai-tổng nhứt hạng tổng Hòa-đồng-trung, hạt Gòcông, đã được phép nghỉ sáu tháng kể 1er Août 1932.

VINGLONG

Bắt được một đám nấu rượu lậu

Hôm thứ bảy 25 Avril vừa rồi quan thanh-tra sở Thương-chánh Saigon là M. C... xuống Cái-nhum xét lò rượu và có bắt được 2 tấn (hai ngàn kilos) hèm (macération).

Lò nấu rượu nầy nghe đâu như đã mấy năm nay nấu rượu lậu nhiều lắm. Chủ sở Thương-chánh nghánh ở Cái-nhum thường đi xét lò nấu rượu ấy lắm nhưng bọn chủ lò khéo giấu nên việc không đổ bể ra.

Chủ lò nấu rượu ấy đã bị bắt rồi và hiện nay các nhà đương trách đang làm áng-kết để kêu phạt tiền và lên chũ lò nấu rượu lậu kia.

NAM-VANG

Nạn xe hơi: 5 người chết 20 người bị thương

Mới rồi, trên con đường Nam-vang đi Kampot, cách châu-thành Nam-vang chừng 8 cây số, có hai cái xe hơi đưa đò đụng nhau rất dữ dội, đến cả hai xe đều nhào lăn xuống ruộng hết thảy. Coi lại thì có 5 người chết tại trận và 20 người bị thương nặng lắm.

Cò bót hay tin ấy, lập tức đến nơi làm biên bản và cho chở người chết và người bị thương vào nhà thương cho Lương-y cứu cấp.

HÀ-NỘI

Con gái xin tội cho cha già sắp được tha, thì người cha chết trong ngục

Chắc độc-giả còn nhớ hai vợ chồng M. Đào-tấn-Tường ở phố hàng Giầy Hanoi là người đã giúp việc cho Nguyễn-thái-Học, Nguyễn-văn-Nho, Ký-Con vân vân, gây việc biến động năm 1930. Sau khi đảng Ng-thái-Học, Ký-Con bị bắt, thì hai vợ chồng M. Đào-tấn-Tường cũng bị đem ra Hội-đồng Đề-hình xét xử.

Hội-đồng Đề-hình khép M. Đào-tấn-Tường phải đày 5 năm, và vợ phải cấm cố 5 năm.

M. Đào-tấn-Tường phải đi đày ra Côn-lòn, còn vợ thì vẫn giam tại khám Hỏa-lò Hanoi.

Hồi năm ngoái, ung Reynaud qua Hanoi, người con gái lớn của ông bà Đào-tiến-Tường, là Đào-thị-Thịnh đã đón xe ông Reynaud mà xin ân-xá cho cha mẹ mình vì cảnh nhà đông con, cha mẹ đều bị tù tội không ai săn sóc. Hồi đó ông Reynaud cảm-động, hứa để xét cho. Sau nhà nước đem ông Đào-tiến-Tường ở ngoài Côn-nôn về Sơn-la ngoài Bắc, ai cũng chắc đó là nhà nước sửa soạn ân-xá cho ông vậy.

Không dè tháng trước đây M. Đào-tiến-Tường bị đau nặng, nhà nước cho đem về nhà thương Bảo-hộ Hanoi điều trị nhưng vì tuổi già binh trọng, vừa về nhà thương được ít lâu, thì bữa 22 Juin đã chết tại nhà thương Phủ doãn. Hôm sau đã cho mai-táng.

Té ra người con gái xuất thân xin tội cho cha già sắp được tha, thì cha chết, thương thay!

Chánh-phủ cứu giúp các nhà trồng cao-su

Điển-tín Arip ở Hanoi đánh vô cho hay rằng trong Quan báo (Journal officie) ra ngày thứ bảy mới rồi, có đăng một đạo chỉ-dụ bên Pháp ngày 8 Avril và ban hành trong xứ Đông-Dương ngày 14 Juin.

Đạo chỉ-dụ ấy cho phép quan Toàn-quyền Đông-Dương truất ra một số tiền là 2.500.000 đồng bạc trong kho dự trữ để cứu giúp các nhà trồng-tỉa cao-su ở Đông-Dương trong năm 1932 nầy.

Kính cáo độc-giả

Phụ-nữ Tân-văn còn một số nầy là thôi, không ra hằng ngày nữa, chỉ mỗi ngày thứ năm trong tuần lễ sẽ ra một tập 32 trương như từ trước vậy.

Đối với các bạn độc-giả, chúng tôi xin tính việc tiền bạc như vầy:

1· Độc-giả mua báo hằng ngày, từ nay chúng tôi sẽ gởi số thứ năm tiếp theo, cứ coi theo số tiền nhiều ít mà gởi cho đủ hạn.

2· Độc-giả mua cả 2 thứ, thì nay chúng tôi cứ theo số tiền kia mà kéo dài cái hạn mua tuần báo ra, cho đến đủ tiền mua báo ấy.

Tính như vậy là phân minh, tưởng quí vị độc-giả cũng vui lòng miễn chấp.

Ty Quản-lý

PHỤ-NỮ TÂN-VĂN

CHUYỆN TRÊN XE ĐIỂN

Vì dùng lầm giấy cũ một chị đàn bà bị xiết gánh

Chẳng cần nói xa đến bên Âu bên Mỹ, bao nhiêu hãng xe lửa, xe đò, xe điển, xe taxis (cũng như xe hơi lô-ca-xông ở mình) người ta trọng đãi cung kính hành khách thế nào, chắc độc-giả cũng đã dư biết, mà cho đến hãng xe lửa của nhà nước ở Saigon ta đây, đối đãi với hành khách cũng là dễ chịu lắm.

Một hãng xe cũng như một cái tiệm buôn, một cái cửa hàng, hành khách tức là mối hàng rất quí, rất cần của hãng xe, vì họ làm lợi, làm giàu cho hãng không biết ức triệu nào mà kể kia mà.

Ấy, cái bổn phận hãng xe đối với hành khách là thế ấy, nhưng chúng tôi thật lấy làm lạ mà thấy hãng xe-điển ở đây đối đãi với hành-khách một khách khinh-bạc, rẻ rúng và tàn nhẫn quá chừng.

Chẳng kể những chuyện đã qua rồi, là chuyện ai cũng có biết ít nhiều hết thảy, chúng tôi xin thuật một việc mới xảy ra tại ga Dakao, hồi sớm mai ngày thứ năm 30 Juin đây, cho độc-giả rõ.

« Chiều thứ tư, một người đàn-bà Annam buôn bán đồ hàng bông, nghĩa là rau, cải, trái cây v. v... ở Saigon mua một cái giấy đi Gòvấp có lại (aller retour). Lên tới Gòvấp, khi chị nọ mua được đồ rồi, rủi xe-điển hết chạy vì đã quá giờ, nên chị nọ phải ở ngủ nhờ tại nhà chị em, đợi sáng bữa sau sẽ gánh hàng mà về.

« Sáng bữa sau, chị nọ gánh đồ lên xe lửa. Đến khi người xét giấy tới hỏi giấy, chị nọ trình cái giấy đi có lại hôm qua ra, anh xét giấy liền bắt chị nọ, nói là giấy cũ. Anh xét giấy nói:

— Giấy đi có lại chỉ được dùng nội trong một ngày mà thôi, chớ để qua ngày sau là sái phép, là phải bị phạt.

Chị nọ đáp:

— Cái đó tôi đâu có hiểu. Hãng đâu có dán yết-thị cho hành khách biết giấy đi có lại chỉ dùng được trong một ngày mà thôi.

— Chị không biết là tại chị, chị không hiểu cũng mặc chị. Chị đi giấy cũ thì hãng phạt chị 5$ chị phải đưa tiền ra đóng lập tức.

Chị nọ cãi hết sức cũng không được. Chị nói không có tiền mà đóng tiền phạt, họ liền xiết gánh mà giam tại ga Dakao, tội nghiệp chị kia lạy lục, khóc lóc, năn nỉ, xin cho mình lãnh cái gánh hàng đi bán để lấy tiền mà đóng tiền phạt, họ cũng không chịu. Họ cứ đòi quyết phải đem 5$ đóng tiền phạt rồi, mới được lấy gánh đồ ấy.

Biết làm thế nào cũng không xiu lòng sắt đá của người giúp việc cho hãng, chị nọ phải quẹt nước mắt mà đi... mà tức tối...

Bao nhiêu người trông thấy việc nầy thảy đều tức giận, than thở, tiền nhà cửa, tiền cơm gạo, tiền áo quần, tiền bánh trái, than ôi! bao nhiêu tiền ấy nó đều ở trong cái gánh hàng của chị nọ, nay hãng xe điển xiết cái gánh của chị rồi, thì cả một gia-đình của chị mới ra làm sao đó?

Giấy đi có lại chỉ dùng trong một ngày mà thôi, sao hãng lại không rao báo cho mọi người đều hay biết?

Người huê mùa không hiểu cái luật ấy, dùng lỡ đi thì phạt một chuyến xe, từ Gò-vấp ra Saigon, hoặc từ Gò-vấp vô đến Bình-tây là cùng, chớ sao lại phạt đến 5$00?

Việc nầy, ai thấy cũng buồn, cũng trách, cũng tức giận, nhưng hãng xe-điển có thấu nổi ấy cho chăng?

D. C.

HAI NGÔI SAO ÁI TÌNH là bộ tiểu-thuyết thiệt hay, đã đăng trong số báo P. N. T. V. hôm ngày thứ năm.

Thuốc xức mụn VAN-ĐAI

Phàm đàn bà con gái, đương lúc xuân thời, qui nhất là giữ gìn cho da mặt được mình mảng, trong trẻo.

Người con gái dầu cho gương mặt xinh đẹp, miệng cười có duyên tới đâu nữa, ma nước da lùi xùi mọc mụng, để lâu thành tàn nhang, thì coi cũng kém vẻ yêu kiều, vì như hòn ngọc qui mà có tỳ có vít vậy.

Cho nên chúng tôi, đã từng thí nghiệm nhiều lần tìm ra thứ thuốc nầy trừ các chứng mụng trên mặt như muon lọc, thá n kim, tàn nhang v. v...

Người nào mụng ít xức nội trong ba đêm, mụng nhiều trong năm đêm thì hết. Mấy đêm đầu mới xức thấy da mặt có hơi ngứa, thì chớ sợ, cứ xức hoài cho tới hết mụng. Đã có nhiều người dùng thử đều khen ngợi rằng: « Thuốc hiệu-nghiệm không có thứ thuốc xức mụng nào hay bằng ».

GIÁ BÁN MỖI HŨ LÀ:

Hũ lớn 1$50.— Hũ vừa 1$00.—Hũ nhỏ 0$50

Ở xa ai muốn mua, hoặc muốn trữ bán xin viết thơ thương lượng với Mme Huỳnh công-Sáu, Rue Luciana (Travinh). — Cũng có gởi bán tại Soieries Ng.-đức-Nhuận Chợ-cũ Saigon.

P. S. Xức thuốc nầy, muốn cho tuyệt nọc thì nên dùng thuốc xổ « Tiêu-đàm-tề hai con Voi » một tháng hai kỳ, thì không bao giờ có mụng.

May rất khéo!! **Giá rất rẻ!!**

TÂN-LỢI

TAILLEUR COUPE ÉLÉGANTE

Rue d'Espagne N° 134 :: SAIGON

TIỂU THUYẾT MỚI XUẤT BẢN

TẠI NHÀ IN J. VIỆT & FILS

	Giá trọn bộ
Cái nhà bí mật, 8 cuốn	4$00
Hiệp nghĩa phong nguyệt, 4 cuốn	2 00
Lê-triều Lý-thị, 5 cuốn	1 50
Giọt lụy thương tâm	0 50
Trâm gãy bình rơi	0 50
Nam nữ anh hùng	0 25
Biển thảm dậy vơi, 5 cuốn	0 75
Sư tử cưới vợ, 2 cuốn	0 30
Nợ duyên gì	0 09
Lỡ một lầm hai	0 09
Lấy Phật cầu chồng	0 09
Ngựa chốn quang trường	0 15
Hoa xưa ong cũ	0 20
Nữ sao cho vẹn	0 15
Kén rể chọn dâu, 2 cuốn	0 30
Cô giáo Yến-Hoa, 2 cuốn	0 30
Giấc mộng phù sinh	0 40
Thiện ác đáo đầu, 2 cuốn	0 30
Cảnh nhà quê, 6 cuốn	0 90
Hồ thâm, 3 cuốn	0 36
Hắc y đạo sĩ	0 12
Thiên thu trường hận, 2 cuốn	0 30
Duyên ai mấy gặp, 4 cuốn	0 48
Trăng khuyết lại tròn, 2 cuốn	0 30
Bức tranh thời sự	0 12
Vô oan trái, 4 cuốn	0 48
Mảng nhà nghèo, 3 cuốn	0 36
Thuyền-quyên mấy mặt	0 15
Vì nghĩa đoạn tình, 3 cuốn	0 45
Ông Tơ các cớ, 2 cuốn	0 70
Sắc độc hai anh hùng, 2 cuốn	0 60
Nghĩa đen tình đỏ, 2 cuốn	0 60
Trọn đạo chung tình	0 30
Hai cô tuyệt sắc	0 30
Ý thế cường quyền	0 12
Vì tình bạc nghĩa	0 30
Cuộc đấu xảo Paris	0 30
Những muốn vạch trời	0 30

BỎ MÌNH VÌ NƯỚC

Một viên phi-tướng tuổi trẻ nước Tàu trong cuộc chiến-tranh ở Thượng-hải vừa rồi

Trong cuộc đánh nhau với Nhựt ở Thượng-hải vừa rồi, quân-nhân Tàu đã nức tiếng là can-đảm, ngoài mấy sư-đoàn bộ binh kỵ-binh và đội đại-đao thuộc đạo quân 19 ra, lại còn những đội không-quân cũng đều tỏ lòng cảm tử, nên cũng thấy xuất-hiện nhiều tay oanh-liệt gớm-ghê, trong đó ta thấy có hai vị anh-hùng thiếu-niên là Hoàng-Đức-Toàn và Triệu-phũ-Minh đều đã bỏ mình vì nước.

Triệu-phũ-Minh năm nay mới 23 tuổi, người huyện Tam-thủy, thuộc tỉnh Quảng-đông, mồ-côi cha, nhờ mẹ nuôi dạy nên người, tính thông-minh lại ham học, năm 18 tuổi tốt-nghiệp trường trung-học bổn-tỉnh. Triệu lập chí rất cao, thường nói đại trượng-phu ở đời, nên cần một môn học thức dựng để sau nầy vì nước ra sức, mới có thể lập nên công-nghiệp để tiếng về sau. Triệu tin theo cái thuyết « hàng-không cứu quốc » của ông Tôn-Văn, cho rằng muốn cứu nước được mau có công hiệu thì không gì bằng nghề hàng-không, bèn quyết lòng đem thân vào hàng-không-giới. Năm dân-quốc 17, vào học trường không-quân ở Quảng-châu, dốc chí dùi mài, sự học sức tiến bộ, không ngờ chừng bị bịnh nặng phải xin thôi học.

Nhưng cái ý-hướng về nghề hàng không của Triệu vẫn còn hăn hái, sau khi khỏi bịnh, liền xin vào làm các chân bí thơ và cán-sự trong hội hàng không hiệp-tiến và hội hàng không ủy viên, để mong lúc rỗi nghiên cứu học-thuật hàng không. Nhưng Triệu thường vẫn phàn nàn là chưa học được đến chốn đến nơi, nhân người anh là Triệu-Cường mở ban dạy nghề hay ở Hạ-môn, liền đến theo học, khổ công họ tập hơn một năm, rồi tốt nghiệp được, về kỹ-thuật hàng không tinh hơn các bạn học. Hồi tháng 7 năm ngoái lên Nam-kinh sung-chức phi-công trong đội hàng không thứ sáu, từng dự cuộc thi nhảy dù từ trên cao 5 ngàn thước, ở trong máy bay đi Trị-ích-châu, vì máy hỏng và gặp tuyết phải hạ xuống hai lần mà người và máy đều được an-toàn, kỹ thuật rất tinh-lương, đã nức tiếng trong hàng không giới.

Triệu vốn tánh ngay thẳng, lại giàu lòng yêu nước, tháng 9 năm ngoái, quân Nhựt chiếm Đông-tam tỉnh, trong lòng tức giận lạ thường, trong những bức thơ gởi cho các bạn đều nói việc nước nguy cấp, sẽ tìm người Nhựt gặp nhau ở trên không, quyết một trận trống mái, dầu tan xương nát thịt cũng cam lòng.

Đến tháng giêng năm nay, quân Nhựt lại đánh Thượng-hải, Triệu lại càng tức giận, đạo quân 19 điều đến Nam-kinh xin phái không quân giúp sức, đội hàng-không thứ sáu đến tự xin đi đánh, nhứt là Triệu lại càng hăng-hái lắm. Khi đội nầy bay ra đi, Triệu có nói với các anh em trong hàng đội rằng: « Lần nầy non nước đã gấp đến nơi, anh em ta nên cùng đem lòng hỏ mình cứu nước, cùng quân địch cùng chết, khi ra trận xin ni chớ sanh lòng nhát sợ mà bỏ lui ».

Ngày 23 tháng hai, quân Nhựt đánh Hàng-châu, chực ném bom phá trường bay, 110 chiếc máy bay chia từng nối đuôi nhau mà đến, bấy giờ Triệu cùng Long-minh-Hoa vâng mạng gữ chợ.

Kiều ư, nghe máy bay Nhựt đến đánh, tức giận quá, liền cởi một chiếc máy bay đi trước, xông vào trận địch quân đánh nhau dữ dội hơn 10 phút đồng hồ, quân Nhựt thấy Triệu hăng quá, đều phải tránh. Sau vì thế cô sức yếu, chiếc máy bay của Triệu cởi lại hết cả đạn, máy bay Nhựt xúm lại bổ vây, cùng chĩa súng bắn vào. Triệu bị ba viên đạn xuyên qua ngực, đầu mình như tắm máu. Triệu bị thương nặng mà vẫn không sợ, cắn răng nhịn đau cùng quân Nhựt giao chiến, mãi đến lúc máy bay đổ xuống, giữ được nguyên-toàn không hề tổn hại tý gì, cả đội đều khen thần dỏng, rồi chở Triệu vào y viện Quân-tế điều trị.

Nằm trên giường bịnh, Triệu luôn luôn hỏi tin về tình-hình giao chiến ở mặt trận, đôi lúc lại viết thơ khuyên anh em cùng đội nên kế-tiếp ra sức chống Nhựt. Các y-sinh hết lòng điều trị, nhưng Triệu bị thương ở phổi quá nặng, những mảnh đạn không lấy ra được hết, hồi sáng sớm ngày 18 tháng ba, sau khi Triệu nói chuyện vui cười với mấy người vào hỏi thăm, bỗng hô to câu: « Trung-hoa dân quốc vạn tuế » rồi nằm lăn ra, mọi người xúm lại gọi thì đã tắt hơi rồi.

Xin chú ý

Nón Casque bằng liège và bằng cao-su nguyên giá 4$50 hạ còn 1$00 một cái.

Nón Mossant có hai mầu: xám lợt xanh và xám hồng nguyên giá 15$00 hạ còn 10$00 một cái.

Khăn đen Suối-đờn Laithiêu bằng nhiễu Cầu-kho và bằng cẩm-nhung, nguyên giá 3$00 hạ còn 1$80.

Nĩ đen dày thiệt mướt nguyên giá một thước 8$50 hạ còn 5$00.

Có bán tại nhà hàng
Nguyễn-Đức-Nhuận
48, Rue Vannier SAIGON.

ĐÔNG-DƯƠNG HỎA-XA NAM QUAN

Lời rao

Xe lửa khởi sự chạy lại trên khoảng đường Tourcham Dalat

Kể từ 30 Juin 1932, đường xe-lửa Tourcham-Dalat khởi sự chạy lại theo như thể-thức sau nầy:

1.— Xe-lửa chạy đi được từ Tourcham tới Arbre-Broyé nhưng hành-khách và hàng-hóa phải sang xe ở khoảng cây số 42+500 tới 42+850 Từ Arbre Broyé tới Dalat tôi sẵn đi xe hơi như trước.

2.— Xe-hơi chạy tiếp với xe-lửa hằng ngày lên xuống Sài-gon-Dalat thì chạy theo giờ xe củ mà có sửa đổi lại chút đỉnh (xem bản giờ xe chạy dán ở các ga). Còn xe-hơi chạy tiếp với xe-lửa hằng ngày lên xuống Dalat-Nhatrang thì hiện nay chưa có thể chạy được.

3.— Xe-hơi chạy tiếp với xe đêm lên xuống Saigon-Dalat vẫn chạy mỗi tuần hai lần (thứ hai và thứ sáu ở Saigon chạy, thứ tư và chúa-nhựt ở Dalat chạy)

4.— Hành-lý và hàng-hóa gởi đi mau, mỗi món không được nặng quá 80 ki-lô và phải trả tiền sang xe mỗi món 0$05.

5.— Hàng-hóa lẻ gởi đi chậm phải sang xe thì khi đem gởi phải trả trước tiền sang xe tính theo hai cách nầy: Một món đồ nặng không quá 200 ki-lô và chiều nào dài nhứt của nó không hơn 3 thước tây, thì trả tiền sang xe mỗi tấn 1$50.

6.— Hàng-hóa phải sang xe mà mướn chở trọn một toa xe, thì không món hàng nào được nặng quá 300 ki-lô và chiều nào dài nhứt của nó không được hơn 5 thước, bằng không thì xe lửa không nhận chở. Còn tiền sang xe thì trả một giá với hàng-hóa lẻ gởi đi chậm, nghĩa là 1$00 mỗi tấn, nếu như không một món hàng nào chở trong toa xe được nặng quá 200 kilô và chiều nào dài nhứt của nó không được hơn 3 thước; còn như quá số đó, nghĩa là có một món hàng nào nặng trên 200 tới 300 ki-lô và chiều nào dài nhứt của nó hơn 3 thước tới 5 thước, thì phải trả tiền sang xe đã định như trên, chớ không phải tính riêng từ món hàng một.

7.— Hàng-hóa bỏ rời như là gạch, sỏi, ngói, vân vân, cùng những món hàng nào mà không nặng quá và dài quá số đã định ở khoản trên đây mà phải sang xe thì đáng lẽ không nhận chở, nhưng sau khi đó hỏi người lãnh thầu việc sang xe chịu rồi, thì có thể nhận chở, song gặp lúc như vậy tôi phải thương lượng bán-bạc để định giá tiền sang xe là bao nhiêu.

Saigon, le 25 Juin 1932.

BỎ-LỬA! BỎ-LỬA!

Qui Bà! Nên bỏ lửa đi!

Nếu qui Bà lúc sanh sản muốn:

khỏi phải nằm lửa
khỏi phải nóng nực
khỏi phải phiền phức
được ấm áp
được ngon ăn
hợp vệ sanh

thì qui Bà nên uống

RƯỢU BỎ LỬA

của nhà thuốc tây NGUYỄN-VĂN-TRI (Mytho)

Gởi cách lãnh hóa giao ngân khắp cỏi Đông-Pháp

THUỐC HAY CÓ TIẾNG

Của ông Đặng-thúc-Liêng chế ra

1.—Cửu-bổ nhứt-tả hoàn là thứ thuốc « xổ » xổ độc trừ nóng rất hay.

2.—Bổ-huyết dưỡng-thai-cao là thứ thuốc bổ-dưỡng đàn-bà có dương lúc có thai được mạnh cho tới khi sanh đều được bình an cả mẹ cả con.

3.—Bổ-huyết điều-kinh-cao là thứ thuốc trị đàn-bà có đường kinh hay trồi hay sụt, đau bụng, lại sanh chứng « Bạch-đái-hạ » hay là « cục máu nhà con ». Uống no khỏi các chứng kể trên rồi mới có tinh-thần tiên bổ thai sáng.

4.—Sâm-nhung bổ-thận-hoàn là thứ thuốc bồi-bổ những người yếu đuối, mệt nhọc, suy cả khí huyết tinh thần.

5.—Cảm-mạo phát-ban-tán là thứ thuốc trị bịnh « ngoại cảm » muốn phát « ban ».

6.—Bình-vị tán là thứ thuốc trị ăn không tiêu, bị nước độc phát hoàng đản, đau bao-tử, mửa, ỉa rề, hoặc sanh thũng; kiêm trị Bạch-đái-hạ.

Các thứ thuốc kể trên đều của ông Đặng-thúc-Liêng ở đường Lagrandière số 130 sau chợ mới Saigon; ông ấy là thầy thuốc Annam đã có danh trong 40 năm rồi, chế ra cho đồng bào ta dùng đã có kinh-nghiệm. Ai còn có chứng gì khác nữa, xin tới nói ông coi mạch, rồi sẽ định thuốc uống, hoặc muốn dùng Sâm, Nhung, Quế, Yến thật tốt đều có sẵn tại nhà.

Chỗ để người Đại-lý:

SAIGON: Vạn-an-hòa, tiệm thuốc bắc, số 55 đường Viénot; Đức-thọ-đường, tiệm thuốc bắc số 32 đường Viénot; Nguyễn-thị-Kính, buôn bán đồ và tạp-hóa ở Chợ-mới.

CANTHO: Trung-châu Lữ-quán, số 18 đại-lộ Delanoue.

HUE: Túng-lâm Dược-phòng số 5 đường Citadelle.

PNOMPENH: Paul Bâu và Công-ty, số 115 đường Badens.

Muốn dùng thuốc mà khỏi cần thầy, thời nên mua 1 cuốn sách « Tri-y tiện-dụng » của ông Đặng-thúc-Liêng coi chắc hay.

RƯỢU

Quina Gentiane

là thứ rượu thiệt bổ, mùi nó thơm tho, dịu dàng ai cũng ưa thích.

Có bán ở các tiệm rượu (épicerie) và trữ tại Hàng **MAZET**

Số 20, đường Paul Blanchy

SAIGON

lửa, cô liền khoát khoát mà nói:

— Thế khi anh quên lời tôi dặn rồi sao chớ?

— Tôi nhớ, song cái ơn của cô đó nó ra cho thiên hạ nghe lại càng thêm quí, chớ có hề gì đâu cô hai. Ve, có một đống dầu nhớt nó nghiêng kia, cô coi chừng kẻo bó đinh giày cô dơ hết. Cô hãy đứng tránh qua bên tôi một chút.

Ba Phẩm nói rồi, thối lui để nhường chỗ trống cho Cúc-Hương bước qua đó mà đứng cho sạch sẽ, không ngờ anh ta vô ý làm sao lại đưa tay vớ nhằm cái bánh xe máy xay đang chạy vùn vụt, nó vụt anh ta một cái, ba Phẩm kêu: « chết tôi rồi trời ôi! » một tiếng thật lớn, làm vang dội cả nhà máy. Cái bánh xe ấy nó đở cổng cổ mình ba Phẩm lên, nó vụt một cái nữa, anh ta văng trên một đống bao bố tới cách xa có hai ba thước tây, máu ra linh láng.

Cái việc rủi ro ấy nó xảy ra lẹ như chớp mắt, không ai can thiệp vào kịp, chỉ có một mình cô Cúc-Hương trông thấy rõ ràng, cô hết hồn hết vía, gương mặt tái xanh, tay chơn run rẩy, cô chỉ kêu được có mấy tiếng: Trời ôi! Trời ôi!... là cùng.

Nghe ba Phẩm ta, ai nấy ngó lại thấy việc rủi ro ghê gớm, lật đật chạy tứa lại, thấy cánh tay ba Phẩm đã đứt tiện, máu chảy cò vòi, ba Phẩm nằm trên đống bao không còn biết chi nữa.

Ông Thanh-Nhân đau lòng khôn xiết, ông hối bọn cu-li lập tức lấy võng võng ba Phẩm đem đến nhà thương cho Lương-y cứu cấp. Cúc-Hương xây sầm mày mặt gần té xiểu, Hữu-Phước và Sở-Văn thấy vậy lật đật dìu dắt cô đến phòng việc của ông Thanh-Nhân cho cô ngồi nghỉ, cô cũng gắng gượng nói:

— Lỗi tại nơi tôi hết thảy! Thật vậy, tại tôi nên anh ba Phẩm mới ra thân thể ấy, tội nghiệp biết là chừng nào.

Cô nhắm mắt lại, cô thấy vợ con ba Phẩm đang liu chiu lít chít trong một căn nhà lá nghèo nàn, đang chờ đợi chồng và cha chúng nó đi làm về, đâu có ngờ ba Phẩm gặp việc rủi ro như thế. Thấy cái cảnh ấy, Cúc-Hương lại càng thêm xót ruột đau lòng không biết bao nhiêu, nên cô thở dài, rưng rưng nước mắt và nói:

— Vái trời cứu giúm tánh mạng người hiền lương kẻo tội nghiệp quá. Thật rủi ro làm sao mà rủi ro một cách lạ kỳ.

Hữu-Phước và Sở-Văn kiếm lời ngọn ngọt khuyên lơn an ủi cô, nhưng cô cũng không để vào tai được một lời nào. Cô khóc, cô buồn, cô vật vã, cô cứ tự trách lấy cô, cô cứ nói tại cô cô lại đó, nên mới hại cho ba Phẩm gặp sự rủi ro như thế.

Cánh cửa phòng hật ra, Văn-Anh và Trọng-Thiện bước vào. Cúc-Hương lật đật xô vợ Hữu-Phước và Sở-Văn, cô đứng dậy ngay mặt Văn-Anh rồi hỏi:

— Quan thầy nói làm sao anh hai?

— Mới rừa khiêng lại nhà thương chờ quan thầy khám nghiệm thương-tích, ông còn đang coi, chờ chưa nói nặng nhẹ gì hết. Ông Lê thấy vậy sai hai đứa tôi lại thăm chừng coi cô ra làm sao, và khuyên cô bớt lo sợ....

Văn-Anh nói mấy lời ấy một cách nghiêm trang tề chỉnh lắm, song Sở-Văn biết rằng tay ngoại mặt Văn-Anh tỉnh táo như vậy, chớ trong lòng chàng cũng phập phồng lo sợ cho Cúc-Hương vô cùng. Muốn cho Cúc-Hương không để ý tới việc ấy, Sở-Văn kiếm chuyện hỏi:

— Còn ở nhà tôi đâu? Sao lại không theo hai thầy qua đây động thăm cô hai luôn thể.

— Ông Lê mượn ảnh làm lời khai, thuật rõ lại việc ba Phẩm bị rủi ro làm sao để trình cho ông Cò.....

Hữu Phước muốn tỏ ý mình thương yêu lo lắng cho Cúc-Hương nhiều lắm nên nói bơi bợ đỡ:

— Anh ba Phẩm, ảnh vô ý nên ảnh mang họa đã đành, chỉ tội nghiệp cho cô hai, khi không mà trông thấy cảnh ghê gớm ấy, đến đỗi phát bịnh, thiệt tức tối hết sức!

Cúc Hương nghe nói có ý không bằng lòng, nên cô vừa khoát tay vừa nói:

— Người ta đứt nát một cánh tay mới đáng tức giận và thương hại, chớ còn tôi chỉ thấy máu mà sợ, dầu cho có phát bịnh đi nữa cũng chẳng hại gì mà!

Ai nấy đều lặng thinh hết. Một lát Hữu-Phước mới nói:

— Mấy người coi tôi nói có ý lời hay là không cho biết. Tôi nói coi mấy móc không có vui vẻ gì mà lại nguy hiểm lắm. Rủi một cái vạt áo phất vào dây trăn là thấy nguy đến tánh mạng rồi.

Văn-Anh nghe Hữu-Phước nói chàng tức lắm nên ngó Hữu-Phước lườm lườm làm cho chàng ta cũng không dám nói thêm nữa. Bây giờ Văn-Anh mới nói:

— Cái gì anh cũng chê hết, chê, mà sai đi đâu cũng có anh đến đó hết thảy. Anh không thích xem những máy móc, sao hồi nãy anh cũng theo người ta đến đây mà làm chi vậy kia?

Cúc-Hương nói:

— Tôi đã tỉnh hồn lại rồi. Tôi đã khoẻ rồi. Tôi phải qua nhà thương mà thăm anh ba Phẩm mới được. Thiệt tôi nghiệp anh đó không biết chừng nào.

(Còn tiếp)

THỂ-THAO

THỨ BA 28 JUIN

Cường-Hòa THUA *Saigon-Sport*

Theo lẽ Saigon-Sport thắng Cường-Hòa như vậy chưa phải là hay, trái lại Cường-Hòa huề với Saigon mới là đúng. Huề là phải, vì trọn một giờ đồng hồ mà thay đổi trên ba cầu tướng vào, thành ra cũng như Saigon-Sport có 13 cầu tướng, còn Cường-Hòa chỉ có 11. Từ xưa đến nay chưa thấy có hội nào đá mà đổi chọn cầu tướng liền liền, dầu cho hội đó có tài như Arsenal (Anh-quốc) hay Uruguay (vô địch hoàn cầu) cũng không chịu nổi, lựa là Cường-Hòa.

Cường-Hòa thua vì bị dồn dập ba trận, nhưng cũng ráng cố thủ cho đến phút chót.

Bữa đá, anh em mộ thể-thao ít ai hay, nên chỉ có mấy trăm khán giả nhờ làm quảng cáo bằng miệng với nhau mà đến sân thôi.

Hàng ngũ của Saigon-Sport sắp như vầy:

Constant
P. Feydel, Fabry
Journel, Robertson, Célucourt,
Penfiat, Nuttini, Cormaii,
Feydel T. Constant Y.

Xem qua đội binh của Saigon, thấy có mượn 2 ba cầu tướng Stade Militaire thế vào, lại nữa, giữa lúc tranh đấu, cầu tướng thế ra thế vào mãi, dường như Giám-cuộc có thấy biết như vầy mà không nói gì cả.

Bàn thắng nhờ Nuttini dội đôi đầu vào rồi từ đó cho đến giờ giải lao, không bên nào được bàn nào nữa.

Qua nửa giờ sau, Cường-hòa quyết gỡ nên công kích thường lắm, song gỡ không được.

Nửa giờ sau nầy, Constant J. ra nghỉ thế Chuôm vào, Thân vào đứng giúp hậu tập, Fabry lên tiếp ứng trung ương, Robertson xuống thế cho Constant vì nửa giờ đầu Constant bị té đau nên ra ngoài nghỉ.

Bao nhiêu đó anh em dủ rõ, có phải Saigon-Sport đá 13 người chăng?

⊗

Chương trình tiếp rước Trần-văn-Dương Vô-địch Bắc-kỳ

Được tin ông *Yên* cho hay rằng ban trị-sự đã nhứt định chương trình tiếp rước ông *Trần-văn-Dương* như sau nầy:

Thứ ba: 28-6-32: Đi xem đá banh. Đãi cơm tại nhà ông *Yên*.

Thứ tư: 29-6-32: Dượt với Đô và Tư tại C. S. A.

Thứ năm: 30-6-32: 7 giờ 30 tối: Đãi tiệc tại phòng ngũ M. *Ban* Phong-cảnh Khách lầu.

Thứ sáu: 1-7-32: Dượt tại sân C. S. A. Tối lại xem đấu võ.

Thứ bảy: 2-7-32: Dượt tại sân C. S. A. xem cải lương nhà hát Tây.

Chúa-nhựt: 3-7-32: Đi xem đá Rugby

Thứ bảy tới: 9-7-32: Dương đấu tài với Nữu (3 hiệp)

CHÁNH-TRỰC

⊗

TIN THỂ-THAO HOÀN-CẦU

Nữ vô-địch về nghề lội thả ngửa

Mới đây ở trường vận-động có nổi lên một cô, người Mỹ tên là GEORGIA COLEMAN, đoạt giải vô-địch về nghề lội thả ngửa. Cô ta lội tài lắm, những tay lội giỏi Âu-châu thấy tài của cô cũng khâm phục và muốn cho cô lội hoài để xem cho mãn nhãn. Năm rồi một cô gái người Nhựt đoạt giải vô-địch, năm nay giải ấy lại lọt về tay cô Coleman.

Trước kia cô *Georgia Coleman* có tập dượt nghề lội tại trường vận-động Los-Angelès, khán giả trên mấy ngàn đi xem. Cô tập dượt rất kỹ lưỡng, dủ phép vệ sanh, lúc nhào ngửa trên không trung, lúc lội dài theo mé mà lội một cách dạn dĩ mau lẹ.

Pháp-quốc đã lo cuộc đua vòng quanh nước Pháp

Hè gần đến mùa hạ, thì Pháp-quốc lại sửa soạn cuộc đua lôn lao nầy. Năm nay các ngôi sao như *Antonin Magne, Pélissier, Leducq...v...v* đều lo tập dượt hăn hỏi lắm để chờ đoạt giải quán quân.

Năm rồi *Antonnin Magne* đoạt giải rất vẻ vang, năm nay dư luận vẫn còn phân vân chưa chắc ngôi sao nào tài hơn nữa. Cuộc đua xe máy lớn lao nầy, sở phí rất tốn kém, thế mà mỗi năm Tổng-cuộc Pháp đều bày ra để giục lòng các tay chuyên nghề đua xe-máy luôn.

C. T.

TƠ NÍT

Tranh Coupe Wimbledon

Cuộc tranh Wimbledon kéo dài ra đến ngày nay mà chưa thấy kết-quả gì cả, nhưng cứ theo tin Arip thì Borotra đã bại rồi, thế thì nước Pháp đã tuyệt vọng.

Qua bận thứ tư, chỉ còn có Wines (Mỹ) Satoh (Nhựt) và Crawfored (Úc-châu).

Trong ba tay anh hùng, họ chỉ để hi-vọng nơi Wines nhiều hơn hết.

Có điều lấy làm lạ là Wood năm nay lại thua Satoh trong bốn hiệp. — Có người bảo rằng tại Wood phí sức nên thua. — Wood năm rồi là tay Vô-địch đoạt giải Wimbledon thắng Shields vì Shields nhường lại.

Thế nước Mỹ chỉ trông cậy nơi Wines năm nay.

Có tin tiếp theo tôi sẽ cho anh em rõ.

C. T.

MỘT CUỘC THI VẼ BÌA P. N. T. V.

Giải thưởng 60$00

Trước khi Phụ-nữ Tân-văn hằng tuần sắp bước qua một thời-kỳ đại canh trương, Bổn-báo định mở ra cuộc thi nầy đặng lựa một cái bìa vẽ cho thật khéo thật đẹp, đã có ngụ ý sâu xa, mà lại đúng với nghề mỹ-thuật mới-mẻ.

Lời dặn:

Trong sự vẽ chỉ dùng một màu mà thôi, nhưng cách sắp đặt thế nào thì tùy nơi ý thợ, thước tấc khuôn khổ cũng y như tập báo bây giờ, là: 0.m 24 × 0 m 31.

Đến 5 giờ chiều ngày 5 Août thì sẽ hết hạn và không thâu những kiểu vẽ gởi đến dự thi nữa.

Các nhà hội họa sẵn lòng dự thi, nếu ở gần, thì đem ngay đến báo-quán P. N. T. V., còn ở xa thì gởi theo lối recommandé.

Trong bức vẽ, nhà hội họa chỉ làm dấu hiệu riêng hoặc ký hiệu riêng, rồi viết tên họ và chỗ ở cho rõ ràng mà bỏ vào bao thơ trắng niêm lại, gởi chung với bức vẽ và nhớ đề ngoài bao mấy chữ:

« *Dự cuộc thi vẽ bìa P. N. T. V.* » Trên bao thơ cũng phải nhớ đề tên riêng, hoặc dấu hiệu riêng của mình y như đã làm dấu trong bức vẽ.

Làm như vậy, cốt để đến khi chấm thi, hễ biết bức vẽ nào được trúng hạng nhứt rồi, thì ban hội đồng chấm thưởng sẽ coi cái dấu hiệu riêng đã ký trong bức vẽ mà soạn kiếm cái bao thơ trắng của người vẽ, nhiên-hậu mới khui ra đặng tuyên bố tên họ thiệt của người trúng thưởng đó.

Ai cần hỏi thêm điều gì, hoặc gởi kiểu đến dự, xin cứ đề cho:

M. Le Directeur
du Phụ-nữ Tân-văn Saigon

Tòa án binh xử vụ Ách Mỹ

Sớm mai ngày thứ năm 30 Juin, Tòa binh đã họp lại để xử vụ ách Mỹ sang đoạt của nhà binh hết 913.753 quan tiền, có ông Nepveur ngồi chánh-tòa; quan năm Bonnabel, quan tư Tétu, quan ba Olère, quan hai Estrade, Couadou, và ông ách Lecorre ngồi thị-sự.

Quan tư Jourdan thay mặt cho chánh-phủ, còn chứng thì có mấy ông nầy: quan Lãnh-binh Dussot, quan ba Poix, đội Dourenne và Collot.

Trước hết tòa nhắc lại lịch sử của Ách-Mỹ, từ ngày mới đi lính cho đến khi làm Ách, giàu có, ăn xài sang trọng, chơi bời thả cửa, nhưng làm việc thiệt giỏi, quan trên đều khen ngợi thương va lắm.

Một người như Ách Mỹ, ai cũng phải tưởng là giữ tròn bổn phận lắm, không ngờ va lại ăn cắp của nhà binh đến 913.753 quan tiền!

Bữa nay ra hầu Tòa, Mỹ ốm nhom và buồn bực lắm, hình như va cũng biết ăn năn việc đã làm, chớ không phải mập mạp và vui cười như lúc va mới bị bắt.

Quan Tòa nhắc lại cho va nhớ những lời va khai tại phòng Bồi-thẩm, và hỏi tại sao va lại gian tham như vậy?

Ách Mỹ đổ trút tội lỗi cho cái tuổi thanh niên, là cái tuổi dại khờ lêu lổng, và xin Tòa xét công lao của cha va và va mà châm chế cho va nhờ. Va khai va lấy tiền ấy mà chơi, chơi mỗi tháng đến 100.000 quan, chớ không có làm chi khác, và va tội cho các quan bề trên của va nữa.

Tòa kêu chứng. Quan ba Poix là chứng thứ nhứt, vì ông là sếp của Ách Mỹ.

Ông khai rằng lâu nay ông không có ý nghi Mỹ có bụng gian tham, bởi vì thấy các quan khen ngợi Mỹ quá, và lại nhà binh đã giao sổ sách cho Mỹ làm, Mỹ là Thơ toán (Comptable) tức nhiên va có một cái trách-nhiệm đối với nhà binh ông không cần chi phải ngó ngàng đến công việc bổn phận của Mỹ.

Sau khi hai ông trạng-sư Lalung Bonnaire và Trịnh-đình-Thảo bầu chữa cho Ách Mỹ rồi. Tòa liền kêu án Ách Mỹ 10 năm khổ sai, 10 năm biệt xứ, và lột chức Adjudant nữa.

Thế là vụ Ách Mỹ đã liễu-kết rồi vậy.

THẦY ANNAM CŨNG GIỎI MÀ!

— I —

Tôi vì ham vui, bị bịnh trẻ-khi, dái càng ngày càng lớn, tức tối đau đớn vô cùng, chạy đủ phương không lành, may nhờ thầy Võ - thành - Long, thầy chuyên môn về bịnh nói trên, cho đàn ông, và bịnh đàn bà như đau mán nhà con, huyết bạch đái hạ. hiện nay ở tại tiệm Bảo-an-đường số 12 đường Bd Galliéni Saigon, tôi nhờ ơn thầy điều trị chỉ trong một tuần lễ mà được lành. nên tôi có vài lời cám tạ ơn thầy, sau là cho qui ngài nào, bị bịnh như tôi, có chỗ điều trị, khỏi lo tiền mất tật còn.

Nguyễn-v-Tân
Employé de Commerce, Saigon

Anh em Nam-kỳ tiếp rước ông TRẦN-VĂN-DƯƠNG

Vô-địch Bắc-kỳ

Theo như chương-trình đã định trước, tối hôm thứ năm, 30 Juin, đúng 7 giờ rưỡi, thấy các thân-hào và thể-thao-gia ở Nam-kỳ tề-tựu đến trước cửa *Võ-văn Khách lầu*, dưới ng Filippini để chực thang rút mà lên tận trên sân nóc nhà - ngũ, là nơi sẽ bày ra cái tiệc long trọng đặng thết - đãi ông *Trần - văn-Dương* để cho anh em Nam - Bắc chung chạ một nhà, trao đổi ý-kiến, tỏ bày tâm sự. Thật là một việc đáng làm, đáng khen.

Giờ tiệc chưa tới, mà khách đã tới đông, ông *Võ - văn - Ban* và ông *Triệu-văn - Yên* chạy đi chạy lại lăng-xăng.

Đúng 8 giờ, ông *Yên* mời qui khách nhập tiệc. Mỗi chỗ ngồi có biên tên mỗi vị khách. Sắp đặt thật khéo, ông *Ban* và ông *Yên* sắp chỗ ngồi rất đúng điệu, để cho khách ngồi gần nhau mà chuyện trò cho bữa tiệc được vui vẻ.

Ông Trần-văn-Dương

Xin kể qui danh các vị có mặt tại tiệc (vì không có chép kỹ, nên nhớ đâu viết lại đó, xin các ngài miễn nghị).

Ông *Trần-văn-Dương* ngồi giữa bàn, bên tả có ông *Bùi-quang-Chiêu* Phó nghị-trưởng Nghị-viện quản-hạt, cậu của ông *Dương*, ông Đốc-tơ Bài, ông Diệp - văn - Kỳ, ông Huỳnh-văn-Chính tự Tự-Do làm báo, Phó-hội-trưởng Tổng-cuộc Thể - thao Annam, ông Bùi-thế-Phúc, ông Khiết Vệ-Á làm báo, ông Nữa vô - địch Nam-kỳ, bên hữu ông Dương có qui ông, Striedter Thanh-tra chánh-trị, ông Nguyễn-văn-Bá, ông Lê-quang-Lợi, ông Võ-thành-Búi, vân vân.

Ngang mặt ông Dương có ông Larivière chủ sở mật-thám, ông Balle Hội-trưởng hội tê-nit Nam-kỳ, ông Gouillon Thanh-tra mật-thám, ông Michel Cang, ông Võ-văn-Ban, ông Lê-trung-Cư Hội - trưởng Trung-kỳ Ái-hữu, ông Hồ-văn-Ảnh Hội-trưởng Bắc-kỳ Ái-hữu, ông Đốc-tơ Trần-văn-Độ anh ruột ông Dương, ông Linh ông Nguyễn-văn-Thơi làm báo, ông Vân-Trình làm báo, ông giáo Nhiệm, ông Huyện Nguyễn-đình-Trị, ông Lê-văn-Thơm, ông Trạng-sư Huỳnh-văn-Chín, ông Albert Lê-hữu Nghĩa, ông Triệu-văn-Yên, và vài chục ông nữa...

Sáu bảy mươi người khách ngồi chung quanh cái bàn dài, trên bàn trải vải trắng, có chưng hoa cúc, hoa lài, mùi thơm ngào ngạt, yến sáng mấy cái đèn điện chói rỡ như ban ngày, trên trời sao lồ gió thanh, thật là một cảnh vui thú vô cùng.

Trong khi qui khách ngồi tiệc, ông Ban ông Yên không ngồi yên được, phải chạy ra chạy vô mà coi chừng sắp đặt, nhờ vậy mà bữa tiệc nầy được qui khách khen ngợi lắm.

Đến hồi rượu sâm banh, ông Striedter đứng dậy cám ơn ông Yên và ông Ban có mỹ ý lập tiệc thết đãi vô-địch Bắc-kỳ Trần-văn-Dương và có mời ông đến nữa, ông chúc cho ông Dương được trăm điều hạnh-phúc.

Kế đó ông Triệu - văn-Yên thay mặt cho hội Thể-thao Annam mà khen ngợi cái tài của ông Dương, ông Yên nhắc lại hồi 1926 ông Dương chỉ là một người đánh banh vợt khá khá, được tuyển ra làm một viên tướng dự khuyết. Thế mà mấy năm sau, ông Dương cố gắng tập rèn rồi ngẫu nhiên thắng được tay tài là Samarcq ở Bắc và đoạt được giải quán quân ở đất Bắc. Ông Yên kết luận mong rằng sự tấn tới trong nghề đánh banh vợt sẽ theo ông Dương luôn luôn.

Đoạn đến hồi ông Dương đứng dậy, tỏ vẻ rất cảm động rồi nói ít câu rất thâm trầm mà cám ơn anh em có lòng tiếp đãi mình một cách rất thân thiết như vầy, ông nói: « Tôi không biết lấy lời chi đặng tỏ lòng hoài cảm của tôi, vậy tôi xin hứa sẽ tận-lực làm sao đặng khỏi phụ lòng chiếu cố của các ngài »

Ông Dương nói dứt câu chót, làm cho ai nấy thảy đều đẹp dạ hả lòng, nên tiếng vỗ tay hoan nghinh nổi lên như pháo nổ một hồi lâu mới dứt.

Lúc đương dự tiệc, có nhạc Annam trổi tiếng thấp cao, lại thêm có ca-nhi lên giọng phú trầm.

Kết luận, chúng tôi khen ngợi ông Yên và ông Ban đã dày công sắp đặt cuộc tiếp rước tay vô địch Bắc-kỳ một cách rất đúng đắn.

VÕ-NGÃ L.T.N.

Hỏi Đồng bào

Nhứt nghệ tinh, nhứt thân vinh, thì lại nhà PHẠM-THẾ-KINH mà học máy đánh chữ trong một tháng đã thành nghề và có sửa các thứ máy đánh chữ, đồng hồ đủ kiểu, có bảo lãnh, khắc đủ kiểu con dấu và mộ bia cẩm-thạch v. v...

Sửa các thứ mô-tơ, đi-na-mô về xe hơi, quạt máy đủ kiểu

PHẠM-THẾ-KINH
17, Rue Do-huu-Vi, Saigon
Téléphone N° 956

Một đôi cái đầu tiên bộ của báo-giới quốc-văn ta

Về phương-diện chửi lộn và nói hỗn — và riêng về một mặt ấy — thì nói cho phải, báo-giới quốc-văn ta gần đây có một đôi tờ thiệt đã tiến-bộ khá lắm.

Chúng tôi xin trưng dẫn ra đây một ít cái kiểu-mẫu để giới-thiệu với các bạn đọc báo.

Trong Trunglập ngày 28 Juin:

« Tôi vẫn biết rằng đối với các báo hiện thời, tôi viết bài ra thì chẳng khác nào như tôi cầm một viên đá liệng vào một đám ếch. Con nhảy bên tả, con nhảy bên hữu, con nào con nấy khi tỉnh hồn rồi, cũng chùm nhum lại hoẹt-hoẹt, lỏ mắt dòm viên đá, chớ có hiểu gì là gì? — *Của Nguyễn-văn-Tạo* »

(Đâu nào những ếch Hồng-Tiêu, ếch Bút-Trà, ếch Vân-Trình, ếch Đào-trinh-Nhất, ếch Nguyễn-v-Sâm, ếch Ngọc-Long, ếch Thạn-Khôi, ếch Viên-Hoành, ếch Bùi-thế-Mỹ, cho đến ếch Lê-quang Văn ếch Lê-hoàng-Mưu đâu rồi, sao chưa thấy « chùm nhum lại hoẹt hoẹt » cho ông Tạo ông coi?..)

Trong T. L. ngày 29 Juin:

« Một người đã viết báo *Humanité* như họ đã nói, thì không những dùng cây viết mà thôi đâu, còn dùng lắm phương-thế khác. — *Nguyễn-v-Tạo* »

Trong T. L. ngày 30 Juin

« Thôi, báo *Công luận* muốn dùng giọng « chó, heo » thì kiếm hạng « chó, heo » mà nói chuyện. Xin kiếu. — N.A.N. »

(Đoạn trên đây là rút trong bài của ông N.A.N. nói chuyện với ông Nguyễn-văn-Bá bên Công-Luận. Như độc-giả thấy, sự chửi hỗn đến thế chúng tôi tưởng đã cực điểm, hay là cũng gần đến cực-điểm rồi, bởi vì nếu còn có một hạng người chửi hỗn hơn chăng, thì chỉ các chị em bán cá ở ngoài chợ Mới mà thôi vậy!)

THẬT LÀ KHỎI LO

Thứ dầu « gia nam Thủy Phong Dầu » nầy của bổn đường chế theo phép vì nhơn chuyên rong thuốc tốt, nên thứ dầu nầy tánh chất hay trừ khử tà phong, chủ trị chứng bịnh nhức đầu, chóng mặt, bốn mùa cảm mạo trong mình nóng nảy, những chứng bịnh không luận nam phụ lão ấu có bịnh cứ dùng thứ dầu nầy. Trong uống ngoài thoa, thì thấy hay, chủ trị cảm mạo phong hàng, tay chơn mỏi mệt, đau bụng, ụa mửa, trúng gió, ho hen, đàm suyễn, con nít ghẻ chốc, mục nhọt: cách dùng có chỉ rõ trong toa. Giá mỗi ve lớn 0p.30 ve trung 0p.20, ve nhỏ 0p.10. Đại-lý: Thoại-Du-Đường dược phòng n° 327 đường Marins Cholon. Tiệm chánh Quán Vạn An, đường Ohier N° 51 Namvian.

(Tiệm lập trên 60 năm) danh tiếng.

N° 21

TIỂU-THUYẾT CỦA P. N. T. V

VẬY MỚI TÌNH!

Tác-giả: VIÊN-HOÀNH

(Tiếp theo)

Nghe Hữu-Tâm nói ai nấy đều cười. Cô Cúc-Hương nói:

— Nếu được như lời anh ba mới nói thì đúng lắm. Chồng làm quản-lý, vợ làm cặp rằng, chẳng những mỗi tháng được hai đầu lương, mà vợ chồng không rời nhau một giây phút nào cả. Ba chịu cho chị ba làm cặp rằng không ba?

Ông Thanh-Nhàn chưa kịp trả lời, Sở-Vân đã kêu chồng mà nói:

— Minh nói chơi thật kỳ quá. Minh bảo hai cho bây giờ có hai cô kiếu ngạo tôi đó thấy chưa? Thưa chú năm, cháu mắc lo việc và may bếp núc ở nhà, cháu không chịu làm cặp rằng cặp sọc gì đâu!

Ông Thanh-Nhàn gật đầu, đứng dậy đi lấy cái bản đồ về cách ông thay đổi máy móc trong nhà máy lại cho mấy người đàn ông coi, ông cắt nghĩa cho ai nấy hiểu hết rồi ông mới nói:

— Thôi, đi thẳng lại nhà máy, xem chơi cho biết.

Hết thảy đều đi theo ông, ai cũng lộ sắc vui vẻ, nói nói cười cười. Bây giờ 7 người mới chia ra làm hai tốp, Hữu-Phước đi gần Sở-Vân và Cúc-Hương, còn ông Thanh-Nhàn thì đi với Hữu-Tâm, Trọng-Thiện và Văn-Anh, 2 tốp cách nhau chừng mấy bước.

Hữu-Phước nói:

— Tánh tôi kỳ lắm. Phàm muốn làm hay tính việc chi cũng làm một cách phân minh rành rẽ, chớ không chịu làm theo các ông đâu. Đã hiệp nhau lại ăn uống vui chơi, nếu còn xách công việc làm ăn ra mà bàn luận như các ông đã làm hồi nãy đó, thì bữa tiệc mất vui đi nhiều quá.

Hữu-Phước vừa nói vừa lắc đầu trề môi, Sở-Vân cười một cách vui vẻ lắm và nói:

— Thầy đừng có phiền hà chi hết. Mấy người ấy họ không thích nghe thầy nói chuyện, nhưng hai chị em tôi lại ưa... vậy là đủ rồi. Phải vậy không cô hai?

Cúc-Hương gật đầu. Hữu-Phước lại nói:

— Chị nói như vậy tôi rất cám ơn, nhưng theo ý tôi, vậy cũng chưa phải là đủ. Tôi muốn khi nào ông Lê có giờ chuyện tôi ra mà nói, chị và cô hai phải bàu chữa binh vực tôi cho lung, cho ông để ý đến tôi thì tôi mới an lòng.

— Anh bắt chị em tôi làm thầy kiện cho anh phải không? Được, được. Mà thôi, đã gần tới nhà máy rồi, mình phải nhập bọn với các ông để đi coi cho tiện...

Ông Thanh-Nhàn, Văn-Anh, Hữu-Tâm và Trọng-Thiện đã vào nhà máy, ba người kia cũng theo vào.

Một gian nhà lớn để đầy máy móc, chạy nghe rầm rầm, trên trần dây trân (courroies) lăn tròn không dứt, dưới đất thầy thợ nước đỏ vẫn tới lui qua lại một cách sốt sắng và chăm chỉ lắm, lo lo làm việc bổn phận chớ không nói một tiếng gì.

Bây giờ Sở-Vân không nói gì hết. Cô lo gìn giữ hai vạt áo, sợ nó bay vào máy móc đang chạy kia thì khốn.

Hữu-Phước lấy làm buồn bã vô cùng. Chàng cố dằn lòng hết sức mà cũng không giấu được vẻ buồn và ngáp lên mấy cái! Mà thật vậy, Hữu-Phước đã chẳng thích xem những đồ nầy, mà chàng cũng trách thầm ông Thanh-Nhàn dắt người ta đến đây, làm phiền lòng cho người ta quá.

Cái cách đồ lúa mà xay cho ra hột gạo phải làm thế nào, sướng rực thế nào, Hữu-Phước không cần phải biết tới. Chàng trông cho ai nấy kéo nhau đến phòng làm việc mà đàm đạo chơi và nghỉ chơn cho khoẻ.

Không đồng ý với Hữu-Phước, cô Cúc-Hương được đến viếng nhà máy của cha cô, là cô vui lắm. Cô nhớ lúc cô còn nhỏ, mỗi bữa nghỉ học, cô đều có đến đây chạy nhảy chơi bời, biết bao là vui thú. Đã vậy, cô lại còn biết tên biết tuổi thầy thợ trong nhà máy hết thảy cô biết tới người nào có mấy đứa con, mỗi đứa mấy tuổi, người nào khá, kẻ nào nghèo, vì cô đã thường giúp đỡ cho họ ăn. Ai có cần dùng hoặc tiền bạc, hoặc vật gì, cứ đến nói với cô, cô sẽ giúp cho, chớ không cần chi phải hỏi đến ông chủ nhà máy.

Bữa nay cô đi cùng khắp trong nhà máy hết, và cô đi đến đâu bọn thầy thợ cũng chào mừng, vừa kính trọng vừa niềm nở. Khi cô đi còn mấy bước nữa thì đến chỗ ông Thanh-Nhàn cùng mấy người kia đang đứng nói chuyện, bỗng cô thấy có một người thợ vầm vỡ đang lui cui sửa một cái máy, cô bèn hỏi:

— Sao đó anh ba Phẩm?

— Cái máy nầy nó « nhỏng nhẻo » nên tôi phải sửa nó nảy giờ.

— Sửa gần xong chưa?

— Cũng gần xong rồi.

— Mấy đứa nhỏ anh chơi hết phải không? Còn chị ba đã hết ho rồi chớ?

Anh ba Phẩm lật đật ngồi dậy, mặt mày tinh những mồ hôi, song cũng gượng cười và đáp:

— Cám ơn cô quá. Nhà tôi đều mạnh giỏi hết, mà mạnh được cũng là nhờ uống ve thuốc của cô cho bữa hôm đó.

Tháng trước vợ ba Phẩm đau khá quá, Cúc-Hương chẳng những giúp bạc tiền thuốc men mà thôi, mà ngày nào cô cũng có đến nhà thăm lom săn sóc cả. Đối với ai, Cúc-Hương cũng đều tử-tế như vậy, song cô cấm không nên cho ai biết việc làm phải của cô, bởi cô ấy, khi nghe anh ba Phẩm nói

(Coi tiếp bên trương tư

Số 6

KIẾP NỔI TRÔI!

KHỔNG-TUYÊN dịch — *Nguyên văn của HECTOR MALOT*

(*Tiếp theo*)

— « Thôi, nghỉ hút thuốc cái đã » ông vừa nói vừa kéo bốp thuốc ra mà nước nó chảy ròng. Ông ngó tôi mà nói tiếp : « Thiệt cái bốp thuốc của ông nó giống cái bình lọc cà-phê quá!»

Ông nói sao thì nói, tôi không chú ý đến, tôi chỉ trông về đến nhà hun hít mẹ tôi và sẽ qui trước người mà tạ tội. Tôi tưởng đã gần bờ nào dè còn phải trải qua nhiều nỗi cam go nữa.

Sương càng ngày càng dày, đêm lại thêm tối, đâu đó lẳng lặng êm đềm. Sau lưng chúng tôi nghe có tiếng nước ào ào đến. Bây giờ chúng tôi chỉ căn-cứ vào tiếng đó mà làm địa-bàn, giây phút có tiếng chuông đồ dường như xé tan cảnh tịch mịch. Thỉnh-thoảng lại tiếp tiếng nhì rồi tiếng ba. Hễ một tiếng chuông đồ thì chúng tôi nắm tay nhau nhắm ngay hướng đó mà chạy tới. Tiếng chuông dứt chúng tôi vẫn còn đi trên bãi cát. Bây giờ chúng tôi còn có cái hi-vọng là ước ao sao được một ngọn gió đùa tấm màn sương đi chỗ khác để trông thấy ánh sáng ngọn đèn rọi. Cái hi-vọng đó sau nầy tôi mới biết là cái hi-vọng hão ; hễ có sương sa thì ít khi có gió.

Thế thường hễ giờ đó chuông đồ mấy hiệp như vậy là thôi, nào dè hôm nay sao lại có đồ thêm nữa. Tôi biết có lẽ chi đây mà hễ có lẽ thì chuông đồ ít nữa là trên hai mươi phút mới dứt. Nhờ tiếng chuông chót mà chúng tôi được thoát nạn.

Ông Bĩ-hoa-Ranh muốn bảo tôi về nhà ông, tôi không chịu. Tôi muốn về làm sao cho trước giờ mẹ tôi làm việc về.

Nhằm thế cầm tôi không được ông mới nhắn với tôi nói lại mẹ tôi rằng mai ông sẽ đến viếng.

Bụng tôi thật không muốn cho người đến viếng mẹ tôi. Tôi sợ đây rồi sẽ đồ bể công chuyện ngày hôm qua của tôi nữa.

Mẹ tôi chưa về, nhờ vậy mà tôi đốt lửa lên hơ kịp quần áo ướt.

Chiều ngày sau, thật y như lời nói trước, ông Bĩ-hoa-Ranh đến nhà tôi. Vừa thấy dạng ông bước vô cửa tôi đã muốn co giò tẩu thoát. Cái bàn đít vừa đặt lên trên cái ghế xịt-xạt ở nhà tôi thì ông liền hỏi mẹ tôi : « Thằng nầy, nó có thuật lại cho cô nghe những chuyện gì nó làm hồi hôm qua chăng ? »

— Dạ thưa không (mẹ tôi trả lời).

— Nó trốn học trọn ngày hôm qua đó cô !

Mẹ tôi ngó tôi, mặt có vẻ buồn, và nói : « Ró-Me con làm thế đó hả ! »

— Cô đừng có rầy quở nó, nhờ nó trốn học mà nó cứu được mạng tôi. Có đứa con gan dạ như thế, đáng lẽ cô nên tự đắc mới phải chớ.

Ông mới kể lể không sót một đều rồi ông lại tiếp : « Thiệt không có nó thì tôi phải chết, đó cô. Cái thằng gì mà ngày sớm mai nó dốt tới tên một con sò con hến nó cũng không biết, mà đến khi hoạn nạn nó ngoan trổ trời. Nếu không nhờ nó thì hồi chiều hôm qua mấy con cua biển với tôm hùm nó sẽ mổ tôi ra mà kinh nghiệm về sanh-lý-học rồi ! Tôi mắc nó cái nợ rất lớn nên bây giờ tôi phải lo mà trả».

Mẹ tôi làm thinh suy nghĩ, ông tiếp : « Cô hãy an tâm, tôi thấy nó khôn ngoan lanh lợi nên tôi muốn đem nó về mà chỉ giáo cho nó. Tôi không có con nên tôi thương nó lắm. Bao giờ nó cũng sẽ hạnh phúc nếu nó gần gũi tôi.»

Mẹ tôi không muốn xa tôi.

— Tôi biết, ông già lại tiếp, cô thương nó lắm, vì nó là con một, vả lại cha nó đã khuất rồi. Cô muốn nó ở bên cô luôn luôn để giải khuây cô, đều nầy tôi dư biết. Song cô phải nghĩ, nó là đứa có trí nếu để nó ở đây thì tôi dám chắc không bao giờ cái trí nó phát triển được, phải cho tôi đem về làng tôi, cô hãy suy nghĩ cho tột lý đi, chiều mai tôi sẽ trở lại.

Ông đi rồi thì đến giờ ăn. Mẹ tôi không ăn mà cứ nhìn tôi chòng-chọc. Nhiều khi tôi ngước mặt lên thì người lại ngó qua phía bên lò lửa.

Người buồn !

Đến giờ ngủ, khi tôi chúc mẹ tôi, mẹ tôi ôm tôi vào lòng mà hun thì tôi nghe gò má tôi ướt;

— Má đừng có khóc má, tôi nói, con không xa má đâu. Con thương má lắm.

— Không con, con phải xa mẹ, ông Bĩ-hoa-Ranh nói có lý lắm, mẹ phải nhận lời !

Về nhà ông Bĩ-hoa-Ranh, tôi mới biết thêm được ông nhiều.

— « Châu hãy lại đây, ông không để cho tôi suy nghĩ gì hết, châu xưa nay có viết thơ cho ai không? Thôi bây giờ châu viết cho mẹ châu một bức thơ nói rằng châu đã tới nhà ông rồi và cho mẹ châu hay rằng ông già « Chúa-nhựt » sẽ sai thằng Bảy ngày mai đi qua bến lấy quần áo của châu.»

(*Còn nữa*)

DỖ-NHỰ-LIÊN
110 R. D'ESPAGNE
SAIGON
Bán đủ đồ phụ-tùng Xe-hơi giá rất rẻ.

Đồ phụ tùng xe hơi mới lại
Couple Conique Renault F.P.R.
Couple Conique Chevrolet L.Q.
Couple Conique Unic M.I.A.
Couple Unic M.Q. et A.
Couple Conique Delahaye Type 83.
Roulement à bille toutes dimensions.
Pièces de Rechange pour Allumage.
Pièces Ballerie.
Dầu xe hơi bán lẻ từ litre
Mobiloil B.B. M.C.C. 3 Shel
Giá bán rẻ hơn các nơi khác.
Cho mượn máy viết, và sửa khác con dấu và bằng đồng.
TÉLÉPHONE 690

MÌNH SAO HAY LẠNG TRÍ QUÁ

Thứ thuốc «Điều phụng dục lân hoàn» gọi là thứ thuốc bổ của đàn-bà đây, hôm nào mình đau tôi vô tiệm mua có bốn nắm hộp nhãn chữ Á nhà thuốc « Phùng-gia-viên số 123 đường Paris bây giờ mình ăn uống ngủ được, trong mình lại khoẻ, vậy bây giờ mình lại quên là nghĩa gì, đó cũng vì thứ thuốc hay nên hàng phụ nữ thường hỏi mua không ngớt ! Vậy chắc ý có chỗ đại-lý cho mình mua đây, Nguyễn-thị-Kỉnh Saigon. Long-Phát bán đồ nữ trang ở Phú-nhuận, và ở tại Nam-vang Maison Paul Bâu.

Hiệu
Rượu RHUM
tốt nhứt là
hiệu
Rhum Mana
Hãng MAZET
có trữ bán
ở đường Paul Blanchy, số 20
SAIGON

Giá 15$00 tính có 5$00

Hai mươi năm danh tiếng là phòng trồng răng và chụp hình ngày và đêm, về hình mực Tàu ở chợ cũ PHOTO-SAIGON đường Vannier số 74 ; ở Dakao số 116-118, Bd. Albert 1er Photo KHONG-MINH có cho mượn máy chụp hình lớn, nhỏ đủ đủ và rọi hình thiệt đẹp, đều lớn nhỏ cũ mới đều rọi đồng, tùy theo ý thích của qui vị, hình rọi không tốt không giống, chẳng dám lấy tiền, giá tính thiệt rẻ cỡ 0m50X60 giá 6p. cỡ 0m30X0m40 giá 3p. Muốn thêm màu thì tính thêm 1p. mỗi tấm, có tráng Vernis thì mỗi tấm 1p.

Ở cách xa gởi hình lại, tôi sẽ gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Nguyễn-văn-Chấn

GẦN TỚI MÙA MƯA BÃO CON NÊN COI CHỪNG

HỄ năm nào nắng gió, sang qua mùa mưa thường hay có bịnh Thiên-thời là một bịnh rất hiểm nghèo.

MUỐN ngừa bịnh ấy nên để dành trong nhà 1 ve thuốc trị bịnh Thiên-thời kêu là « Elexir - anticholérique Khương - Bình - Tịnh » ở Cânthơ là một thứ thuốc mà trong Lục-châu đều công nhận là thần hiệu và đã cứu đăng cả ngàn người.

THUỐC nầy, đã nhiều lần quan tư thầy thuốc Sarramon khuyên nhủ thân chủ của ngài nên có trong nhà luôn luôn.

Giá mỗi ve 0$60, 12 ve 6$00.

Có chỉ cách dùng rành rẽ.

Có trữ bán tại nhà thuốc : Khương-Bình-Tịnh (Cânthơ)
« Longxuyên
« Sadec (cửa Cái-con)
« Pharmacie Dalat
Médecin TIẾT Châudốc

CHƯƠNG-TRÌNH

các cuộc vui thể-thao tại sân Mayer ngày 10 Juillet để giúp dân bị bão tố ở Trungkỳ, do hội báo-giới và T. C. T. T. A. tổ-chức

« Một ngày thể-thao » để giúp đồng-bào bị nạn miền Nam Trung-kỳ, của báo-giới quốc-âm và Tổng-Cuộc Thể-Thao Annam tổ-chức.

Sân Thể-thao đường Mayer

Chúa nhựt 10 Juillet 1932

Buổi sớm mai từ 7 giờ tới 9 giờ các cuộc thi điền-kinh (concours d'Athlétisme).

1· Chạy 100 thước
2· — 200 thước
3· — 400 thước
4· — 800 thước
5· — 1500 thước
6· Ném tạ (Lancement du poids)
7· Phóng lao (Javelot)
8· Ném đĩa sắt (Lancement du disque)
9· Nhảy sào (Saut à la perche)
10· Nhảy cao (Saut en hauteur)
11· Nhảy xa (Saut en longueur)
12· Chạy tiếp sức (Course de relai)

Buổi chiều ngày thứ tư 8 giờ rưởi tới bốn giờ rưởi

1·— Tiếp theo cuộc thi điền kinh (độ chót).

Từ năm giờ tới sáu giờ

2·— Trận đá banh tròn kịch liệt, có hai hội trứ danh tranh nhau.

3·— Phát phần thưởng.

Các cuộc thi điền-kinh nơi trên đây, anh em Thể-thao đều dự dặng hết dầu có chơn trong Tổng-cuộc hay là ngoài Tổng-cuộc cũng được.

Đăng tên dự thi do nơi báo-quán Trung-Lập, Sài-Thành, Duốc-nhà-Nam và Công-Luận, kể từ ngày bữa nay cho đến ngày 5 Juillet 1932 là ngày khóa sổ.

Khỏi phải đóng tiền chi hết.

Điều lệ cuộc thi điền-kinh

Sân chơi.— Các cuộc thi sẽ chơi trên sân Tổng-cuộc Thể-thao Annam, vô phía đường Mayer. Chỉ có những người trong ban kiểm-soát được vô ra trong sân với các thí-sinh mà thôi.

Ban thẩm xét.— Ban thẩm xét (kiểm soát) do nơi ban Trị-sự của Tổng-cuộc cử ra.

Thí-sinh.— Thí-sinh phải là hạng tài-tử (amateurs). Trong khi dự thi xin giữ tư-cách thể-thao, nghĩa là biết tuân kỷ-luật, và lấy cách phong nhã mà đối đãi với các anh em thể-thao khác.

Y phục.— Chỉnh-tề quần cut tới gối (culotte) trắng hay là màu tự ý, áo thun cụt tay (maillot). Thí-sinh nào có chơn trong hội thể-thao, nên dùng màu áo hội của mình.

Ban thẩm xét sẽ phát số hiệu để đeo sau lưng và trước ngực theo thứ tự.

Trong lúc dự thi, không được có người theo săn sóc gì cả.

Cách trừng phạt.— Thí-sinh nào không giữ kỷ luật của môn thể-thao mình xin dự thi, sẽ bị ban thẩm xét sa thải ngay hồi đó.

Trách nhậm.— Ban trị-sự Tổng-cuộc lãnh phần trách nhậm sắp đặt theo thứ tự, theo kỷ luật mà thôi, còn sự ruồi ro thì không biết tới. Nên có lời khuyên thí-sinh liệu theo sức mình mà xin dự thi.

Mỗi thí-sinh có phép dự thi đến 4 môn theo chương-trình sắp trên đây.

BA THỨ BỘT

Annam làm tại Longxuyên
Nhà chế tạo Mme VƯƠNG-THỊ-MUỐI

1· Bột Măn-thích — 2· Bột Bắc — 3· Bột Đậu-xanh

Dám bảo kiết rằng qui bà, qui cô hễ mua bột nầy mà làm bánh thì một trăm lần không trật một.

Trữ bán sỉ và bán lẻ tại hiệu :
NGUYỄN-THỊ-KỈNH, SAIGON

Nghĩa-cử đáng khen mà cách làm quảng-cáo khéo thật

Mới rồi ông Hội-trưởng hội Cứu-tế Nạn-dân có tiếp được một bức thơ của M. Nguyễn-văn-Đắc, chủ tiệm trà bánh ở đường Sabourain (Saigon) gởi lại cho hay như vầy :

1· Kể từ ngày 1er Juillet sắp tới, mỗi ngày tiệm trà bánh của ông bán được bao nhiêu, ông sẽ truất ra 10·/. mà quyên vào hội Namkỳ Cứu-tế.

2· Muốn cho công việc được phân minh, ông Đắc xin hội Cứu-tế mỗi ngày phái một người đến kiểm-soát số tiền thâu của ông bán trong ngày ấy.

3· Ông Đắc lại nói rằng, theo như sự buôn bán của ông thuở nay, nếu mỗi ngày cũng truất ra 10·/. thì mỗi tháng cũng được lối 150$.

Tiếp được thơ nầy, hội Cứu-tế rất khen ngợi và cám ơn ông Đắc, nên chiều ngày 30 Juin, lối 5 giờ rưởi, qui ông trong hội Cứu-tế : Nguyễn-v-Của, Bùi-thế-Xương, Nguyễn-văn-Sâm và Nguyễn-đức-Nhuận đồng đến tiệm ông Đắc, để ký tên làm chứng vào sổ bán trong tháng Juillet của tiệm ông.

Bấy giờ, vì lòng thành thật, ông Đắc có cho qui ông trong hội Cứu-tế xem sổ bán mấy tháng trước, lấy bực trung, tiệm ông bán mỗi tháng cũng lối 2.000$, thế thì tháng Juillet nầy, truất ra 10·/. có lẽ ông cũng giúp cho hội Cứu-tế lối 200$ là ít.

Tiên nghĩa nhi hậu lợi, chúng tôi rất khen ông Đắc có cái sáng-kiến ấy. Ông làm như vậy vừa giúp được cho hội Namkỳ Cứu-tế ít nhiều, vừa làm quảng-cáo cho tiệm trà bánh của ông luôn thể. Ăn uống ở đâu cũng phải trả tiền, thà đồng-bào ta kéo nhau đến tiệm ông Đắc mà ăn uống, để giúp cho hội Namkỳ Cứu-tế chẳng là hay lắm sao ?

Ông Đắc lại còn nói rằng trong tháng Juillet nầy ông sẽ tôn tâm trông nom sắp đặt tiệm trà bánh ông thiệt hẳn hòi, món ăn vật uống nào cũng ngon lành hơn trước, để cho vừa lòng qui khách nữa.

Chúng tôi ước mong các tiệm ca-phê khác của đồng-bào ta cũng nên làm như ông Đắc — nhứt là tiệm Đức-Thành-Hưng ở đường d'Espagne — thì thật may mắng cho hội Namkỳ Cứu-tế ta lắm.

P.N.T.V.

PHAN-BÁ-LƯƠNG
118, Rue Espagne, Saigon

Vỏ ruột thứ nào làm vừa lòng chủ xe ? Thì chỉ có hiệu **Continental** của người Đức chế ra thôi.

Lâu mòn, không nổ bậy, không trơn, không trợt, mòn tới bố cũng không sao, ấy là mấy cái tánh chất đặc-biệt của vỏ **Continental**.

SAIGON — AUTO
Etablissement TĂNG-QUANG-DI
Đại-lý độc-quyền Đông-dương
18-28 Rue Amiral Roze, SAIGON

May khéo, cắt đúng, giá rẻ là mấy cái đặc tánh của tiệm :

Tập Phụ-nữ Tân-văn ra ngày hôm qua đã bắt đầu đăng bổn tiểu-thuyết :

HAI NGÔI SAO
ÁI TÌNH

Hay lắm ! Hay lắm !
Xin nhớ xem đừng bỏ qua uổng lắm.

TRẦN-VĂN-HẢI dit Hai KỲ
62 64, rue Amiral dupré, Saigon

Người Nam giúp người Nam

Tôi đã làm 15 năm tại nhà sửa đồng hồ, trứ danh của người Pháp. Tại Hanôi, và 10 năm mấy tiệm kim-hoàn lớn nhứt tại Saigon. Tôi chuyên nghệ sửa các thứ đồng-hồ lớn nhỏ, đã được nhiều giấy ban khen.

Nay tôi ra mở tiệm riêng, tại đường (Thủ-đức), rue Amiral Dupré, số 62-64. Tôi có lãnh sửa đủ các kiểu đồng-hồ lớn nhỏ, và có bán đủ thứ đồ thứ đồng-hồ treo tường, như là Carillons Wesminster, và Régulateur kiểu nào cũng có, thứ 8 bagnlattes và 5 baguelles giá rất rẻ, và có bán đủ đồ phụ tùng về nghề đồng-hồ.

Từ nay xin Qui khách chiếu cố đến bổn tiệm.

Mua hay sửa, chúng tôi xin làm tất cẩn thận và và bảo hành chắc chắn, chắc Qui khách sẽ được vừa lòng lắm.

Kính cáo,
Chủ nhân : TRẦN-VĂN-HẢI dit Hai KỲ
Đường Thủ-Đức, bên hông nhà hàng Continental

Dầu TỪ'-BI thiệt hay thần hiệu

Giải quyết vấn đề thất nghiệp

(*Tiếp theo trương nhứt*)

cùng kế ưu thế mãn thời phải lo phương tìm kế làm sao cho lao-động có việc làm. Nếu đợi cho số người thất-nghiệp lên đến đôi ba chục ngàn mới lo thời tôi e trễ lắm mà ăn năn cũng muộn.

Số bạc chánh phủ sẽ mượn trong quỹ hưu trí của quan-lại là 1 triệu 5 trăm ngàn đồng. Nội trong một năm đầu, *hội cất phố rẻ* thâu được bao nhiêu tiền tất phải đóng cho Chánh-phủ để trả vào quỹ hưu trí. Còn thiếu bao nhiêu thời đến lúc cho mướn phố sẽ thâu tiền phố trả lại cho Chánh-phủ. Số tiền mượn của quỹ hưu trí nếu có tính tiền lời hay là không thời để cho Chánh-phủ trọn quyền định đoạt. Theo ý tôi, tiền mượn đó phải sanh lợi vì hết thảy quan lại Annam trong Nam kỳ đóng góp mỗi tháng, mà những phố cất ra chỉ có danh để cho viên chức ở Saigon và Chợ-lớn ở mà thôi.

Tôi mong rằng các nhà có thế-lực đởm đương nổi việc ích lợi chung nầy, lên thương-lượng với Chánh-phủ mau mau để coi ý Chánh-phủ ra làm sao. Nếu như Chánh-phủ chịu vậy thời các báo ở Saigon sẽ sẵn lòng cổ động cho hội mau thành lập.

Ông Trương-tấn-Vị ở Châu-đốc có thể làm việc nầy được. Xin ông hãy quan tâm đến, anh em chúng tôi rất cảm ơn.

Anh em lao động thất nghiệp muốn có sở làm, các viên-chức trong châu-thành muốn có phố rẻ mà ở, thời nên hiệp với tôi mà thỉnh cầu với các đại-biểu và với Chánh-phủ mau mau lập hội. Nếu anh em thất-nghiệp và các viên chức annam nài riết với các vị đại-biểu, gây nên một cái dư-luận xu-hướng về vấn-đề tôi nói đây, thời mới có hiệu-quả.

Một cây làm chẳng nên non, ba cây dụm lại nên hòn núi cao.

Ai muốn trừ tuyệt cái nạn thất-nghiệp xin hãy dẹp lại một bên mà nghe tôi trả lời hai tiếng : « Không được ».

Ai muốn giúp cho lao động thất nghiệp có việc-làm và trừ cái nạn phố mắt tôi xin nói là: « Có lẽ được ». « Có lẽ được » chớ chưa dám quả quyết là « được » vì chúng ta cần phải có sức của phần đông phụ vào mới mong sự kết quả.

LÊ-TRUNG-NGHĨA

Ông Diệp-văn-Kỳ thiệt lâu nghe quá!

(*Tiếp theo trương nhứt*)

với ông « trạng-sư » Diệp-văn-Kỳ, (bởi vì chúng tôi thấy ông sao lâu nghe quá!) là khi ông Kỳ nói rằng : « *sao trong tờ thông tri thứ nhứt đã có mấy ông Bái, Trị, Thảo ký tên vào, mà chúng tôi lại còn la lên rằng đó là đồ giả.* »

Ông Kỳ chỉ biết hỏi như vậy, chớ ông vốn là người khôn lanh lắm, ông đâu có chịu nhớ rằng *khi ký tên vào tờ thông-tri thứ nhứt kia, ba ông Bái, Trị, Thảo đều có căn-dặn phải đưa cho các ông ủy-viên khác ký tên đông-đủ nhiên hậu sẽ gởi đăng báo ?*

Ông Kỳ đâu có chịu nhớ rằng chính ông Trinh-đình-Thảo đã cầm viết viết ngay mấy giòng chữ vào tờ thông tri thứ nhứt kia mà bảo rằng *phải mời nhóm ban hội-đồng lại để xét kỹ rồi sẽ tuyên-bố.*

Ba ông Bái Trị-Thảo đã cắn dặn đinh ninh như vậy, mà ông Diệp-văn-Kỳ còn cố tình đưa đăng báo gấp gấp đi, chớ chẳng thèm đợi mấy ông ủy-viên khác ký tên, cũng chẳng thèm đưa cho người thủ-bổn trong ban tổ-chức là Nguyễn-đức-Nhuận nầy ngó thấy, như thế thì cái việc làm của ông Kỳ há chẳng phải là trái ngược hẳn với ý muốn của ba ông Bái, Trị, Thảo, cũng như nó trái ngược hẳn với cái ý muốn của cả và ban hội sắp đặt Hội-chợ hay sao ?

Rồi đến cái tờ «thông tri» đã gọi là « thông tri của ban hội tổ chức » mà trong đó phần đông ủy-viên của ban tổ chức, cả đến người thủ bổn là tôi đây, cũng chưa hề trông thấy coi nó dài vắn thế nào, thì tờ thông tri ấy chẳng phải là bất-hiệp-pháp (*illégal*), chẳng phải là một món đồ gian-giả (*un faux*) tự tay một mình viên thơ-ký Diệp-văn-Kỳ đã ngụy-tạo ra để giúp dáo cho mấy tờ báo kia xúm nhau mà lôi-kéo cái tên tôi vào trong chỗ bùn lầm ? ? ?

Nhưng mà ông Diệp-văn-Kỳ « trạng sư » ôi! ông nên biết rằng ở đời hễ vật gì bản-chất nó đã thanh-bạch, thì dầu cho ai có vạy dạ xấu lòng mà xúm nhau gìm nhận nó xuống chỗ nhớp-nhơ, là rồi nó cũng vẫn cứ giữ được cái bản-chất thanh-bạch, tuy gần bùn mà nó chẳng hôi tanh mùi bùn đó ông a!

Chẳng như ai kia vàng ngọc bề ngoài mà thúi nát bề trong, động mở miệng ra thì nói tinh những chuyện thanh liêm cao-khiết, mà hễ gặp cơ hội rồi, thì dầu đến số bạc nhỏ mọn họ cũng dám thuồng vô trong bốp-phơi!...

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Độc quyền ở Đông-dương hết thảy những món đồ chụp hình hiệu AGFA.

Tốt nhứt trong hoàn cầu
PHOTO KHÁNH-KÝ
54, B. Bonard, Saigon

Khéo Nữ-công

Quí cô thường hay làm bánh, quí cô có kén bột không ?

Nếu quí cô muốn bánh mình làm được mười lần tốt cả và mười, thì nên lại nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận số 48 đường Vannier Saigon, nơi đó có trữ hai thứ bột rất tốt, quí cô đến đó thấy bột ắt sẽ vừa lòng, không còn nơi nào có bột lọc được nhẹ-nhàn và trắng tinh như vậy cả.

Bột Măng-thích 1 cân 0$25
Bột Bắc một cân..... 0, 25

Saigon có một

Thiên hạ đồn không sai, nhà đóng sách và làm các thứ hộp giấy (carton) đủ kiểu, tốt đẹp vô song, giá lại rẻ hơn hết, chẳng có đâu bằng P. Nguyễn-văn-Châu 16 Bd Gallieni gần gare Arras (Saigon).

Một người muốn đóng sách
N. D. N.

CƯỜI CHÚT CHƠI

Ông chủ hãng thiệt gắt !

Có một ông chủ hãng buôn ở thành Niêu-do (New-York) thiệt là gắt. Gặp người giúp việc nào ngồi không mà coi nhựt-trình, hay là hút thuốc, là ông thải ra liền.

Bữa kia ông đến sở gởi và lãnh hàng hóa, ông thấy có một chàng thanh-niên ngồi trên một cái thùng mà đọc nhựt-trình tự nhiên lắm. Ông giận hết sức, lại đứng trước mặt người ấy rồi hỏi :

— Anh ăn lương bao nhiêu một tuần ?

— Mười đồng đô-la.

— Được. Đây, 10 đồng đô-la là tiền lương trong một tuần lễ của anh đây, rồi anh đi tới hãng khác mà đọc nhựt-trình !

Ông day qua ông Sếp sở ấy, bộ bất bình lắm, nên hỏi :

— Mình mướn thằng ấy hồi nào vậy ?

— Không ! Mình có mướn nó hồi nào ở đâu ? Nó là cu-li ở hãng Y.. vác thùng đồ lại cho mình mà thôi chớ ! !

TIN TỨC NĂM CHÂU

PHÁP (29-30-6-32)

Kế hoạch chấn chỉnh lý tài của bộ Tài-chánh

Vì công nho chánh-phủ Pháp hụt rất nhiều, nên chánh-phủ giao cho ông *Germain Martin* Thượng thơ bộ Tài-chánh tìm phương pháp bổ khuyết. Chương trình chưa nhứt định chắc chắn, nhưng có tiếng đồn rằng chánh-phủ sẽ bớt lương quan lại và tăng thuế thương mãi và thương chánh nên chi liên-đoàn quan lại và liên-đoàn những kẻ đóng-thuế đã đến ra mắt ông Tổng-tướng *Herriot* mà phân trần lợi hại.

Ông *Herriot* trả lời rằng hiện thời chương trình chưa nhứt định, ông không dám « hứa » và cũng không dám « dọa » ai.

Ông *Boncour* trả lời cho các báo đến phỏng vấn ông, rằng : sự chấn chỉnh lại cái nền lý tài năm 1932 và 1933 nầy là sự cần cấp vô cùng, quốc dân cũng nên giúp cho chánh-phủ bổ khuyết công nho, nhưng sự bổ khuyết công nho sẽ thiệt hành song phải tùy theo nơi sự kết quả của hội nghị Genève, nghĩa là giảm bớt tiền chi phí của bộ Binh và việc phòng thủ không nên làm cho cuộc trị an của nước Pháp phải bị thiệt thòi.

Tòa nội các Herriot gặp bước khó khăn ?

Thấy tình hình tài-chánh nguy cấp, tòa nội các phải tìm cách chấn-chỉnh mới được, song le không có nào hơn là thế bớt lương và tăng thuế.

Lần trước, ông *Herriot* bị thất bại cũng vì vấn-đề tài chánh. Lần nầy gặp vấn-đề tài chánh nữa, không biết ông *Herriot* giải-quyết có yên không.

Đảng Cấp-tiến xã hội phê bình chánh sách của đảng-trưởng Herriot

Phái nghị-viên thuộc đảng Cấp-tiến xã-hội tại Hạ-nghị-viện nhóm nhau lại đặng xét coi cái chánh sách ngoại-giao của ông *Herriot* và *Paul Boncour* tại Genève và Lausanne có hạp với chủ nghĩa của đảng và với quyền lợi của quê hương hay không.

(Vì bài vở số nầy nhiều quá, nên Tin năm châu xin để số mai sẽ đăng tiếp).

ROUMANIE

Nước lụt ở Bucarest

Mấy hôm nay trời mưa xối xả mưa ròng rã không ngớt, nên chi mấy ngọn sông ở thành Bucarest tràng nước lên bờ, làm ra một cái lụt rất dữ dộ-ngập cả mấy châu thành Barilad, Compulung, Bacaubuhusi, Iassy. Trong các làng có mấy trăm cái nhà ngói bị nước xoi sập đè chết người ta cũng nhiều. Đường xe-lửa bị đứt nhiều khúc. Sự tổn hại không biết là bao nhiêu.

BAGDAD

Chết khát giữa sa-mạc

Bốn vị quan võ Pháp đi xe hơi từ Damas qua Bagdad ngang sa-mạc (rừng cát) nửa đường xe chết máy, 4 vị quan võ bị cái cảnh trên trời nắng gắt dưới chơn cát cháy, tới lui khó liệu, nên ở đó mà chịu nóng và chịu khát một người trong bọn phải chết, mình mẩy nám khô như nướng !

Mấy vị phi-công thấy 4 người đi sao vắng tin biệt tích liền lên máy bay đi kiếm, nửa đường thấy xa hơi bèn hạ xuống thời họ thấy cái cảnh tượng thê thảm hiện ra trước mắt! Họ thấy cái thây của một vị quan võ nằm trên xe hơi, trên ngực có ghim miếng giấy viết ba chữ : « Tôi chết khác » còn ba người kia đi đâu tìm không [illegible]

TRUNG-HUÊ

Thợ dệt đình công

Hết thảy thợ dệt vải ở Thượng-hải khởi sự đình công để phản kháng việc sụt tiền công của họ.

Người Huê-kỳ qua Nam-kinh dạy học sanh tàu

Vì có lời xin của chánh-phủ quốc-dân Trung-Huê và vì có cuộc thương lượng của viên đại-biểu bộ Hàng-không Huê-kỳ ở Thượng-hải, nên chi chánh-phủ Huê-kỳ đã cho phép một đoàn cựu-phi Huê-kỳ qua Trung-quốc lấy danh nghĩa giáo-sư để dạy bọn học-sanh Tàu ở trong trường máy bay. Học-sanh Tàu hiện thời ở học tại trường máy bay ở Hàc-châu, là nơi thắng cảnh của nước Trung-huê vậy.

NHỰT-BỔN

Tàu cách chức, Nhựt cho làm !

Số báo trước chúng tôi có đăng tin quan thanh-tra Thương-chánh của Trung-Quốc là ông *Maze*, xin ông Thượng thơ bộ Tài-chánh Tống-tử-Văn cách chức tên *Fukumoto* là người Nhựt-bổn làm kiểm-sát quan sở Thương-chánh Dairen và hết thảy các viên chức Nhựt-bổn ở trong sở.

Nay có tin rằng chánh-phủ Mãn-Châu quốc đã phục chức cho *Fukumoto* rồi.

GIA-NẢ ĐẠI (CANADA)

Một cô bé 16 tuổi cỡi ngựa đi vòng quanh thế giới

Đi bộ quanh thế-giới, đi xe đạp vòng quanh quả đất... xưa nay đã chán người làm... vừa đây một cô thiếu-nữ người Gia-Nả-Đại đã tổ chức một cuộc đi ngựa vòng quanh thế-giới.

Cô bé can đảm nầy tên là Jeannette Hebling năm nay mới 16 tuổi. Nguyên là học-sinh lớp nhất ban trung-học ở tỉnh Québec.

Cô muốn đi vòng quanh thế-giới ai can cũng không nổi; Cô đi chỉ đem theo có 100 đồng tiền vàng của cha mẹ cho, và hơn một trăm bức ảnh chụp cô cỡi ngựa và một cái đờn violon thôi.

Cô nói tôi đi vòng quanh thế giới bằng ngựa thế nầy chỉ độ 10 năm là về đến nhà; tôi đi đến đâu thiếu tiền sẽ bán ảnh, đánh đờn cho công chúng nghe để lấy tiền. Tôi đi đây cốt để xem phong cảnh mà xưa nay tôi thường mộng tưởng.

Can đảm thay cô bé Jeannette; thực đáng làm gương cho biết bạn trên thế-giới.

Báo *Phụ-nữ Tân-văn* hằng ngày còn ra có một số nầy nữa là đình hẳn. Muốn cho độc-giả đã yêu mến bổn tiểu-thuyết « VẬY MỚI TÌNH » được xem tiếp luôn luôn cho đến khi kết cuộc, chúng tôi định sẽ đem nó đăng vào tập *P. N. T. V.* ra ngày thứ năm mỗi tuần, cho đến dứt.

Vậy anh em chị em độc-giả, ai có lòng chiếu cố đến hồn tiểu-thuyết « VẬY MỚI TÌNH » từ nay trở đi mỗi bữa thứ năm nên đón mua tập *P. N. T. V.* mà xem thì có. Bổn tiểu-thuyết ấy càng xem tới càng hay, mà kết cuộc mới biết « VẬY MỚI TÌNH » là thứ tình rất cao thượng lắm vậy.

VIÊN-HOÀNH

VIỆC TRONG CHÂU-THÀNH

Ở Saigon thiếu chỗ đại-tiện tiểu-tiện

Sở Đốc-lý Saigon cất hai cái nhà đại-tiện và tiểu tiện ở sau chợ Bến-thành là một việc không nên làm; nhưng bây giờ đã cất lỡ đó rồi, mình cũng không biết làm sao. Chỉ thương hại cho những người ở mấy cái phòng ngủ và những người ăn uống ở các tiệm cơm, tiệm nước ở sau chợ Bến-thành, không thế nào ngủ yên, ăn yên được!

Năm kia, nghe nói ông Hội-đồng Thành-phố Nguyễn-khắc-Nương có tính với sở Đốc-lý phá bỏ hai cái nhà-tiêu đó, rồi cất hai cái khác ở dưới mặt đất, cho kín đáo, khỏi hôi-hám như bây giờ, mà sao không thấy thiệt-hành cái kế-hoạch ấy.

Hiện thời, những người đi lại trong châu-thành, nếu có muốn đi đại, hay là đi tiểu, thời không biết chỗ nào mà đi! Đàn ông muốn đi tiểu còn dễ một chút, chớ đàn bà thời khó vô cùng! Không lẽ vô nhà người ta mà xin đi tiểu, hay là vô tiệm buôn bán ? Còn nếu nín thời khó lòng biết bao ?

Bởi vậy tôi mong rằng mấy ông hội-đồng thành-phố Saigon và Chợlớn xin sở Đốc-lý cất nhiều cái nhà tiêu và nhà tiểu ở cùng trong châu-thành nhứt là những chỗ đông người.

Việc tuy nhỏ mà vẫn có ích cho nhơn dân, tôi tưởng mấy ông hội-đồng cũng nên chú ý đến. Hay là các ông tưởng sự ấy nhỏ mọn quá, không xứng với cái địa-vị Dân-biểu của các ngài ? Tôi tưởng các ngài không hề nghĩ như vậy.

Tôi tưởng vậy trúng hay trật?

VÕ-NGÃ
(L. T. N.)

Hãy đọc tiểu-thuyết
« Vậy mới tình ! »
đăng ở trong P.N.T.V hằng tuần. Càng đọc càng thấy hay, mà khi đọc dứt rồi mới biết là bổn tiểu thuyết có giá-trị.

Vắn tắt...

⊗ M. Đạo, Jean Baptiste, Tham-tá nhứt hạng sở Thương-chánh Saigon, xài thâm tiền « *kết* » mấy ngàn đồng mà các báo đã có đăng tin lúc nọ, thì nay đã bị cách chức rồi.

⊗ Tàu *Cap Padaran* mới ghé Saigon, có chở ông quan ba Wattaire là người thụt « *kết* » nhà binh ở Hanôi, vào đây để sang qua tàu khác mà về Pháp ngồi tù. Ông Wattaire bị tòa binh Hanôi kêu án 5 năm khổ sai.

⊗ Nay mai chiếc tàu *Claude Chappe* ở Saigon chạy ra Bắc, sẽ chở tới 600 người dân phu Bắc ở Hatiên đi bộ lên Saigon mấy bữa rày. Chánh-phủ cho đám dân phu nầy đáp tàu về Bắc trước, rồi sẽ cho các tốp tới sau về sau nữa.

◎ Tòa án tỉnh Bắc-ninh (Bắc-kỳ) họp lại, do quan Toàn-biện Grandjean chủ tọa, đã lên án chém thủ phạm vụ giết chết Phóng-viên *Báo Đông-Pháp* ở Hanôi. Còn 6 người có liên-can vào vụ ấy nữa thì đều bị phạt tù cả.

⊗ Hồi 6 giờ sáng ngày 28 Juin, đức vua Moaivong, quan Toàn-quyền Pasquier, và các quan đã lên xe lửa tại Nam-vang đi vô Pursat để làm lễ khánh-thành con đường xe lửa mới ấy. Mỗi ga đều chưng dọn đẹp đẽ, thiên hạ tựu lại xem đông vô số, và xe lửa đến có ngừng lại giây lát. Đến Pursat, sau khi đức vua và các quan đi viếng mọi nơi, hãng xe lửa có thiết tiệc đãi đằng rất long trọng.

Quan Toàn-quyền và các quan cũng có đi viếng con đường xe lửa mới làm tới Moncolborey, và có lẽ nội trong năm nay sẽ làm xong hết.

Có lẽ chiều bữa nay quan Toàn-quyền sẽ trở về đến Saigon.

HƯỚNG-ĐẠO-ĐOÀN

(*Tiếp theo trương nhứt*)

Nam-kỳ có nhiều đoàn Hướng-đạo, nên vừa đây đã cùng với ông Huỳnh-văn-Chính Tự-Do bàn với Ban Trị-sự Tổng-cuộc thể-thao Annam lập một ban Hướng-đạo tại Tổng-cuộc.

Mục-đích của ban Hướng-đạo nầy là để gây lập và dìu dắt các bạn thanh-niên về đức-dục, thể-dục và sự thực-nghiệm (sau nầy tôi sẽ có dịp nói rõ ràng về mục-đích Hướng-đạo).

Trong đoàn Hướng-đạo không phân biệt tôn giáo, giai-cấp hoặc hội-đảng nào, nên ai cũng có thể vào đoàn Hướng-đạo được, miễn là có đủ những thể-lệ sau nầy :

1) Phải ít ra cũng 8 tuổi ;
2) Phải là người có hạnh kiểm tốt ;
3°) Phải có giấy phép của cha mẹ cho vào Đoàn (cho những người dưới 18 tuổi) ;
4°) Phải là người khoẻ mạnh;
5°) Phải hết lòng với Đoàn và chịu khó học-tập.

Dư các thể lệ trên nầy, lại còn phải qua thời kỳ tập-sự một tháng (kể từ ngày xin vào) phải học tập để thi lên chức tân-quân, và sau khi trúng tuyển rồi, nếu được hội-đồng Danh-Nghĩa (Cour d'Honneur) công nhận thời lúc đó mới được Đoàn nhận là Hướng-đạo-quân.

Trong ban Hướng-đạo sẽ chia ra làm ba hạng :

1°) Hạng nhỏ (louveteau) từ 8 đến 11 tuổi ;
2°) Hạng lỡ (éclaireur) từ 12 đến 18 tuổi ;
3°) Hạng lớn (éclaireur aîné) từ 19 trở lên.

Hiện nay vì chưa có Đoàn-Trưởng (Chef) cho hạng nhỏ và hạng lớn, nên Đoàn Hướng-đạo Saigon chỉ nhận những người nào muốn vào hạng lỡ (éclaireur) mà thôi, còn hai hạng kia sau nầy mới nhận.

Tuy vậy trước khi vào hạng lớn (éclaireur aîné) người ta có thể bãy qua hạng nhỏ đã, vì vậy mà chúng tôi cũng nhận những người từ 19 cho đến 25 tuổi là cũng vào hạng éclaireur để sau nầy sẽ sang hạng éclaireur aîné.

. . .

Trước khi vào đoàn Hướng-đạo anh em thiếu-niên ta cũng nên biết Hướng-đạo-quân là gì, nhập Đoàn ích-lợi ra sao và công cuộc chương-trình sẽ có những gì ?

Hướng-đạo-quân là người thiếu-niên biết đem dùng thời-giờ nhàn rỗi của mình để tự gây lấy cái sinh-thú riêng, là người biết cùng các bạn tốt tổ chức ra những cuộc chơi thú vị để học cho biết muôn vật, để trở nên người đủ tư-cách làm mọi việc để giúp đỡ mọi người cần đến mình và luyện tập cho thân thể được khỏe mạnh.

Tại sao nên vào đoàn Hướng-đạo ? Vì nhập đoàn rồi, nhờ công luyện tập ta sẽ trở nên người khoẻ mạnh, giai sức. Ta sẽ được chơi đùa những cách thú vị : tổ chức những cuộc đi chơi xa, lúc lội suối, khi trèo non, lúc vào rừng hái trái, khi lập trại đàn gánh, rồi tối đến cùng nhau chung chạ dưới những lều vải, múa hát chuyện trò trước ngọn « lửa Thần », còn trăm ngàn trò chơi khác nó làm cho ta không còn cho ngày nghỉ ngày lễ của ta là buồn rầu hoặc tiêu-tan một cách vô vị nữa. Trong đoàn ta sẽ gặp được những người đồng-chí, những bạn rất thân-thiết họ sẽ yêu mến ta như anh em ruột thịt vậy.

Vào Đoàn Hướng-đạo ta sẽ trở nên một người thạo việc vì trong Đoàn ta phải tập thổi lửa nấu cơm lấy mà ăn, làm lều lấy mà ngủ, khâu và lấy những chỗ quần áo rách; ta lại còn tập bơi lội, tập leo trèo, tập bắt cầu, đóng bè, tập tìm đường tìm lối ban đêm bằng những ngôi sao, ban ngày bằng ngọn gió mà chẳng cần phải hỏi ai, rồi ta lại còn vì thế mà có ích cho người khác nữa.

Ta cũng có thể trở nên một người có lòng bác-ái, có tinh bảo-hiệp nữa, vì theo luật hướng-đạo mỗi ngày ta phải làm một việc thiện như : dắt một người đui qua đường, đẩy giùm một cái xe nặng lên giốc, nhường chỗ ngồi cho một ông già hay một người đàn-bà, cho kẻ khó một đồng su, v. v... Ở trong Đoàn ta đã học bơi-lội ta học xông vào trong nhà đang bị cháy bị khói, ta đã học mọi cách cứu người bị nạn, thời trong suốt đời ta, ta sẽ có nhiều dịp tỏ ra ta là người nghĩa-hiệp.

Mấy điều sơ lược về mục-đích hướng-đạo tôi kể trên đây anh em đã đọc, đã hiểu, vậy anh em nên vào Đoàn Hướng-đạo. Vào Đoàn Hướng-đạo, theo luật hướng-đạo, sau nầy nhờ ở những chỗ : có lòng bác-ái, cứng linh-hồn, nhiều nghị-lực, tinh-anh, mau lẹ, khéo léo, mà anh em sẽ trở nên những người thiếu-niên có đủ tư-cách làm dân, có ích-lợi cho quốc-gia xã-hội.

Tinh thần và hi-vọng của một nước là ở bọn thiếu-niên, nước chẳng những là cần có nhiều người học rộng tài cao mà lại còn cần những người có khỏe mạnh, có lòng dũng cảm, có trí quả-quyết và thạo việc nữa.

Vào Đoàn rồi, có gì bó buộc anh em không ? Thưa có :

a) theo bả tôn chỉ hướng-đạo sau nầy :

1°) người hướng-đạo suốt đời lấy lòng tự tín của mình làm vinh-hạo ;
2°) người hướng-đạo là người con yêu-quí của nhà, người dân trung thành của nước ;
3) bổn phận của người hướng đạo bắt đầu từ nhà mà ra.

b) theo luật hướng-đạo mà phải :

1°) Nhất ngôn ;
2°) Trung-tín, vì nghĩa ;
3°) Giúp ích cho người và mỗi ngày làm một việc thiện ;
4°) Là bạn của mọi người và là anh em của tất cả hướng đạo quân khác ;
5°) Lịch-thiệp, tôn trọng tư-tưởng và tín ngưỡng của mọi người ;
6°) Thương yêu các giống vật ;
7°) Biết vâng lời ;
8°) Lúc nào cũng vui tính ;
9°) Siêng năng, cần kiệm và quí trọng tiền của người khác ;
10°) Trong sạch từ mình mẩy, tư-tưởng, lời nói cho đến công việc làm.

c) theo lời tuyên thệ mà phải :

1°) Trung thành với Tổ-quốc ;
2°) Giúp ích cho mọi người ;
3°) Tuân theo luật hướng-đạo.

. . .

Nếu mấy dòng trên nầy đã được anh em thiếu-niên để ý đến, thời tôi rất mong rằng anh em sẽ vui lòng vào Đoàn Hướng-đạo.

Muốn vào ban Hướng-đạo của Tổng-cuộc, xin xem thể-lệ đã nói ở trên và xin viết thơ cho ông Huỳnh-văn-Chính, phó Hội-trưởng Tổng-cuộc, 3 Place du Théâtre Saigon, hoặc xin mời lại nhà tôi nói chuyện (tại 107 rue Rousseau — gần Đakao), nhưng xin các bạn nhớ cho rằng bắt đầu từ 6 Juillet trở đi chúng tôi mới nhận, vì hiện nay hai Đội trên đang học tập dở dang.

Những tấm hình của anh em hướng-đạo ngoài Bắc hiện có bày tại hiệu Nguyễn-văn-Trân đường Bonnard, ai đến xem cũng được.

TRẦN-VĂN-KHẮC
107 đường Rousseau
— SAIGON —

P. N. T. V. từ trương nhứt đến trương tư, trương nào cũng có bài hay, chuyện lạ, tin tức quan-hệ đáng đọc đáng xem cả.

IMP. VIẾT ET FILS—SAIGON

Le Gérant : NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

J. VIET SAIGON
DÉPÔT LÉGAL ... 1200 Saigon le 2-7-32